

TCZEW

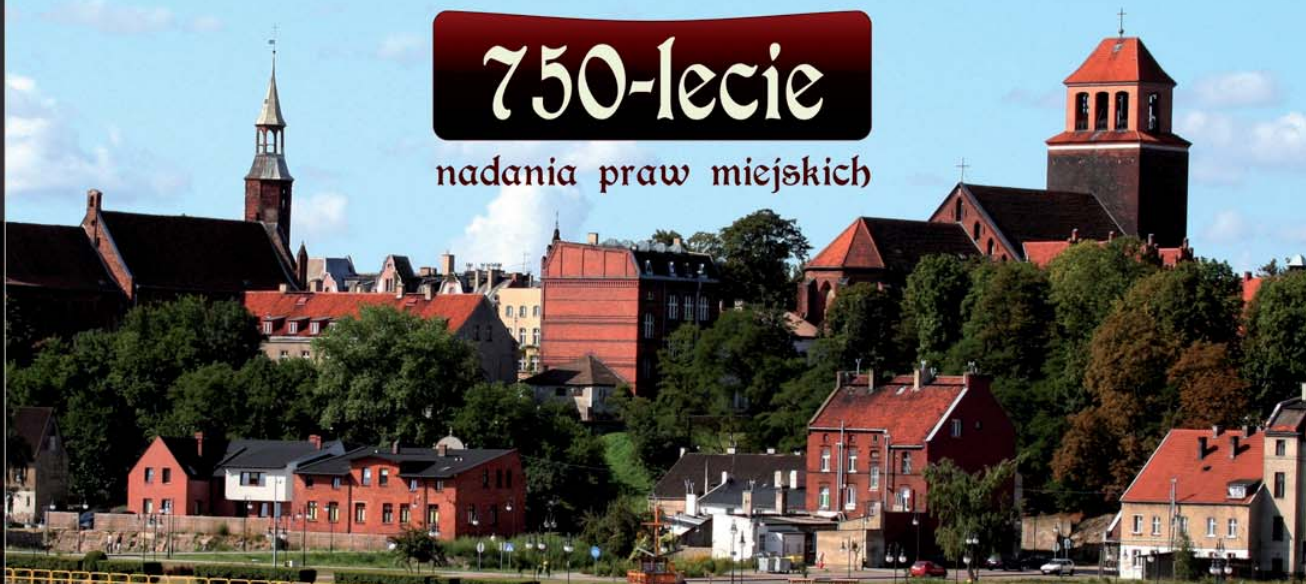
Tczew

750-LECIE MIASTA TCZEWA
1260 - 2010

NR 1 /228
Styczeń 2010r.
ISSN 1234-5911

750-lecie

nadania praw miejskich

Panorama Miasta

Bezpłatny biuletyn informacyjny samorządu miasta Tczewa

W NUMERZE

❖ Skąd mamy pieniądze, ile dostajemy od podatników i na co je wydajemy, czyli **BUDŻET TCZEWA NA 2010 ROK**

❖ Plan zmieniony, czas na przetargi – przy dworcu może stać kino i galeria handlowa

❖ Mniej małżeństw, więcej dzieci – rok 2009 w Urzędzie Stanu Cywilnego

❖ 6 tysięcy tczewian skorzystało z rentgenowskich badań klatki piersiowej finansowanych przez samorząd miasta

ZACZYNAMY ROK JUBILEUSZOWY

**JUBILEUSZOWE
ZDJĘCIE TCZEWIAN
Bądź 30 stycznia o godz. 10.00
na placu Hallera!**

30 stycznia, otwarciem wystawy „Pradzieje Tczewa” rozpoczynają się obchody Roku Jubileuszowego upamiętniającego 750-rocznicę nadania Tczewowi praw miejskich. Tego samego dnia, podczas uroczystej sesji po raz pierwszy zabrzmiał hejnał Tczewa. Wieczorem gratka dla melomanów – w Centrum Kultury i Sztuki zagra światowej klasy pianista Piotr Paleczny.

Więcej na s. 9-12.

Zyczenia od Prezydenta RP

Zenon Ody, prezydent Tczewa oraz władze samorządowe naszego miasta, a za ich pośrednictwem wszyscy mieszkańcy Tczewa są adresatami życzeń noworocznych, które nadeszły od prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Do życzeń dołączony został

Fotografia z kalendarza nadesłanego z Kancelarii Prezydenta RP

kalendarz ścienny na 2010 r., w którym... pojawiły się tczewskie przedszkolaki. Na czerwcowej fotografii znajduje się prezydent Lech Kaczyński oraz drużyna strażacka z Przedszkola nr 8 podczas wizyty małych tczewian w Pałacu Prezydenckim z okazji Dnia Dziecka w 2009 r.

Oto treść życzeń:

Z okazji Nowego Roku 2010 proszę przyjąć najlepsze życzenia wszelkiej osobistej i zawodowej pomyślności. Życzę Państwu satysfakcji z wykonywanej pracy, a także powodzenia i sukcesów w realizacji noworocznych zamierzeń służących dobru lokalnej społeczności. Za Państwa pośrednictwem pragnę również przekazać serdeczne pozdrowienia wraz z życzeniami szczęśliwego Nowego Roku wszystkim mieszkańcom Państwa Gminy.

Rok 2010 jest dla polskich samorządowców rokiem jubileuszowym, w którym obchodzić będziemy dwudziestolecie reaktywowania samorządu terytorialnego. Patrząc z perspektywy mijających dwóch dekad, jakie dzielą nas od pierwszych w powojennej historii wolnych wyborów do samorządu lokalnego, można stwierdzić, że przywrócenie idei samorządności stało się istotnym czynnikiem postępu ekonomicznego i społecznego w naszym kraju i szansą na rozwój Polski. Ogromna w tym zasługa działaczy samorządowych, którzy potrafili nadawać dynamizm życiu miejscowych wspólnot oraz przekonać ludzi do zmian i podejmowania zbiorowego wysiłku na rzecz mieszkańców swojej gminy, powiatu i województwa.

Gratulując dotychczasowych osiągnięć, raz jeszcze życzę Państwu oraz wszystkim samorządowcom, aby pełniona służba publiczna przysparzała Państwu w Nowym Roku wielu powodów do zadowolenia, dając poczucie dumy i dobrze spełnionego obowiązku.

Lech Kaczyński

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Oddział Celny zmienił siedzibę

Naczelnik Urzędu Celnego w Gdańsku informuje, że z dniem 21 grudnia 2009 r. została przeniesiona siedziba Oddziału Celnego w Tczewie z ul. Rokickiej 16 do budynku przy ul. Czatkowskiej 6 (w zasięgu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej) oraz został uruchomiony telefon nr 058 562 51 11. Zakres czynności wykonywany w Oddziale Celnym pozostaje bez zmian. Wszelkie informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Celnego w Gdańsku przy ul. Opłotki 1 w Gdańsku, tel. 058 785 45 84, e-mail: uc-gdansk@gdy.mofnet.gov.pl

XLI SESJA

Proponowany porządek obrad XLI sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 28 stycznia 2010 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 30 grudnia 2009 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 30 grudnia 2009 r. do 27 stycznia 2010 r.
7. Prezentacja Koncepcji Rozwoju Systemu Rowowego Województwa Pomorskiego „Zielona Księga”.

II. Część druga:

8. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 8.1 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia uprawnień pasażerów do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów zbiorową komunikacją miejską w Tczewie,
 - 8.2 nadania nazwy skwerowi położonemu na terenie pomiędzy ulicami Władysława Broniewskiego i Andrzeja Frycza-Modrzewskiego,
 - 8.3 regulaminu korzystania i sposobu ustalania cen za korzystanie z boiska sportowego przy ul. Ceglarskiej w Tczewie,
 - 8.4 zatwierdzenia planów pracy Komisji stałych Rady Miejskiej w Tczewie na 2010 rok.
9. Zgłaszanie interpelacji i wniosków.
10. Wolne wnioski, oświadczenia.

Porządek sporządzono dnia 7.01.2010 r.

6 tys. tczewian skorzystało z badań

Zakończyły się finansowane przez samorząd miasta Tczewa badania profilaktyczne rtg klatki piersiowej. Pracownia Rentgenodiagnostyki w Tczewie przebadła 6001 mieszkańców miasta. Badania trwały od 15 czerwca do 1 grudnia 2009 r.

Stwierdzono:

w płucach:

- 8 świeżych zmian gruźliczych
- 12 zmian pogruźliczych
- 31 zmian typu – guz płuca oraz zmiany meta
- 44 zmiany pneumoniczne (zapalne)
- 66 zmian o charakterze łagodnym

w sercu:

- 208 zmian w układzie sercowo-naczyniowym, w tym powiększeń sylwetki serca, wad serca oraz inne
- ponadto:
- 79 zmian kostnych, w tym 2 skoliozy kręgosłupa piersiowo-lędźwiowego.

ILU NAS JEST?

Na początku stycznia 2010 r. w Tczewie zameldowanych było 60 269 osób, w tym 59 187 na pobyt stały i 1082 na pobyt czasowy. Od początku grudnia 2009 r. przybyło 13 mieszkańców miasta.

Panorama Miasta – Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa

Rada Programowa: przewodniczący – Kazimierz Ickiewicz

członkowie – Zenon Drewa, Mirosław Pobłocki, Włodzimierz Mroczkowski,

Grażyna Antczak, Zyta Myszka, Ludwik Kiedrowski.

Redaktor naczelna – Małgorzata Mykowska.

Urząd Miejski Tczew, Biuro Promocji Miasta ☎ 77-59-322

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta,

ul. J. Dąbrowskiego 6, ☎ 531-35-50; 531-36-37

W pobliżu dworca może powstać kino i galeria handlowa Plan zmieniony, czas na przetargi

Radni uchwalili zmianę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Tczewa w rejonie transportowego węzła integracyjnego planowanego w sąsiedztwie dworca PKP. Dzięki uchwale, w pobliżu dworca może powstać galeria handlowa i kino na co najmniej 350 miejsc. Inwestorzy mogą się przygotowywać – wkrótce rozpisane zostaną przetargi.

Zasadniczym celem planu było wprowadzenie zmian w ustaleniach dotyczących terenu Transportowego Węzła Integracyjnego, które przyczynia się do likwidacji barier w rozwoju tego obszaru. Zdaniem samorządowców, atrakcyjne zapisy planu ułatwią pozyskanie inwestorów na tym terenie.

Przypomnijmy, przedmiotem projektu realizowanego przez samorząd miasta, a dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Pomorskiego jest wykonanie infrastruktury regionalnego węzła komunikacyjnego tego obszaru, natomiast o sferę usług komercyjnych muszą zadbać prywatni inwestorzy. Plan obejmuje obszar ok. 5,86 ha. Jego ustalenia obejmują przeznaczenie terenu na następujące funkcje: usługi handlowe o po-

wierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² i inne usługi, w tym kino na min. 350 miejsc oraz transportowy węzeł integracyjny, ulice zbiorcze, lokalne, dojazdowe, parkingi i (lub) garaże wielostanowiskowe, plac pieszy, a także komunikację pieszą i pieszo – jezdnią oraz obsługę bezpośrednio sąsiadujących budynków.

W planie uwzględniono wytyczne w zakresie ochrony zabytków z uwagi na znajdującą się na obszarze opracowania wieżę ciśnień.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego był wyłożony do publicznego wglądu od 25 sierpnia do 24 września 2009 r. W trakcie wyłożenia, 23 września, odbyła się dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu.

M.M.

6,5 mln na remont wiaduktów Z miasta dla powiatu

Radni podjęli uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla powiatu tczewskiego. Środki z budżetu miasta przeznaczone zostaną na dofinansowanie wiaduktu w ciągu ulicy Wojska Polskiego, modernizacji wiaduktu 07 w ul. 1 Maja oraz dofinansowanie działalności Centrum Interwencji Kryzysowej. Na przebudowę wiaduktu w ul. Wojska Polskiego samorząd miasta przeznaczył 6 mln zł. Zarząd nad ul. Wojska Polskiego wraz z wiaduktem nad torami sprawuje Starostwo Powiatowe w Tczewie, jednak samorząd miasta uznał, że ze względu na konieczność poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w mieście, a także zwiększenie nośności i przepustowości wiaduktu, inwestycje tę należy wesprzeć z budżetu miasta.

500 tys. zł to wsparcie dla powiatu na przebudowę wiaduktu w ul. 1 Maja. Inwestycja rozpoczęła się w 2009 r., wówczas z budżetu miasta przeznaczono na ten cel 1 mln zł. Radni zdecydowali również o przekazaniu 15 tys. zł dla Centrum Interwencji Kryzysowej w Tczewie.

OGŁOSZENIE

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) został wywieszony wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki – boks handlowy nr 11 w hali nr I, oznaczonej nr działki 32/34 o pow. 8,80 m², obr. 5, KW 16850, przeznaczonej do oddania w najem w drodze przetargu w celu prowadzenia działalności handlowej.

2009 rok w Urzędzie Stanu Cywilnego

Mniej małżeństw, więcej dzieci

W 2009 r. zawarto w Tczewie o blisko 100 małżeństw mniej niż rok wcześniej. Wzrosła za to liczba urodzeń (o 123), z roku na rok coraz więcej par obchodzi jubileusze pożycia małżeńskiego.

Jak nas poinformowała **Zofia Drozdowska**, zastępca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Tczewie, w 2009 r. zarejestrowano 1544 urodzenia. Na świat przyszło 800 chłopców i 744 dziewczynki. Najpopularniejsze imiona ubiegłego roku to dla dziewczynek – Julia, Zuzanna, Maja, Oliwia, zaś dla chłopców: Jakub, Kacper, Filip, Szymon. Było też kilka imion rzadko spotykanych – Neli, Letycja, Roksana, Gaja, Mieszko, Kordian, Teodor, Jonatan Kryspin.

W 2009 r. w tczewskim USC zawarto 549 małżeństw – o 99 mniej rok wcześniej. Średni wiek małżonków nie zmienia się – to ok. 25 lat.

Aż 143 pary obchodziły w ubiegłym roku jubileusz 50-, 55- lub 60-lecia pożycia małżeńskiego. Dla porównania, w 2008 r. były 122 takie pary, w 2007 r. – 101, a w 2006 r. tylko 40. Od 2007 r. obowiązuje uchwała Rady Miejskiej, która wprowadziła nagrody pieniężne dla jubilatów. W 2009 r. jedna z par obchodziła bardzo szczególny jubileusz

– 70. rocznicę pożycia małżeńskiego. O jubilatów – **Mariannie i Bolesławie Stępień** pisaliśmy w „Panoramie Miasta” w kwietniu ub. r.

Parom, które w tym roku świętować będą złote gody (i kolejne okrągłe rocznice) przypominamy, że USC nie zawsze wie o przypadającym jubileuszu. Wiele par – jubilatów mieszkających w Tczewie, nie zawierało tutaj małżeństwa. Warto więc zgłosić w urzędzie zbliżającą się rocznicę.

W 2009 r. jedna osoba świętowała 100 urodziny, kolejna ukończyła 101 lat.

Niestety, wzrosła również liczba zgonów. W 2009 r. pożegnaliśmy 762 osoby – 58 więcej niż rok wcześniej.

Wszystkie podane wyżej liczby dotyczą nie tylko Tczewa, gdyż nasz Urząd Stanu Cywilnego rejestruje urodzenia, śluby, zgony z całego powiatu tczewskiego.

M.M.

Nagrody dla jubilatów

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Tczewie, od 1 stycznia 2007 r. prawo do otrzymania nagrody za długotrwałe pożycie małżeńskie mają pary małżeńskie zamieszkałe i zameldowane na pobyt stały w Tczewie od co najmniej 5 lat:

- 1000 zł za jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego
- 1500 zł za 55-lecie
- 2000 zł za 60-lecie
- 2500 zł za 65-lecie
- 3000 zł za 70-lecie.

Ponadto nagrodę (2000 zł) otrzymują osoby, które ukończyły 100 lat życia, zamieszkałe i zameldowane na pobyt stały na terenie Tczewa od co najmniej 5 lat, a także rodzice lub opiekunowie dziecka, które jako pierwsze w danym roku kalendarzowym przyszło na świat w Tczewie (1000 zł).

Nowa siedziba dla starostwa

Do końca pierwszego kwartału 2010 r. urzędnicy starostwa powiatowego przeprowadza się do nowego budynku przy ul. Piaskowej 2. 29 grudnia oficjalnie oddano obiekt do użytku. Budynek liczy blisko 4 tys. m kw powierzchni, a w nim m.in. – przestronne biura i korytarze, udogodnienia dla niepełnosprawnych, obszerna sala konferencyjna, a dodatkowo – parking na ok. 100 samochodów.

Na otwarcie przybyły tłumy gości. Obiekt poświęcił biskup pelpliński **Jan Bernard Szlaga**. - Ta inwestycja ułatwi prace urzędnikom, poprawi warunki obsługi naszych klientów – powiedział starosta **Witold Sosnowski**. – Do dyspozycji mamy trzy kondygnacje, gdzie pomieszczą się praktycznie wszystkie wydziały starostwa powiatowego w Tczewie, a także Punkt Paszportowy i Inspektor Nadzoru Budowlanego.

OGŁOSZENIE

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) zostały wywieszone wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz właścicieli lokali mieszkalnych oraz wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej przyległej nieruchomości grunтовой położonej przy ul. Mostowej 2 na rzecz właścicieli lokali mieszkalnych wyżej wymienionego budynku.

Akcja Zima

Śnieg nie sparaliżował Tczewa

176 ton soli oraz 71 ton piasku wykorzystano w Tczewie podczas pierwszych 12 dni stycznia w ramach Akcji Zima. Samo wykonanie usługi przez firmę zajmującą się zimowym utrzymaniem dróg w mieście kosztowało budżet w tym czasie ok. 36 tys. zł. Sztab Akcji Zima uznał, że jak na te warunki pogodowe, wszystkie służby należycie wypełniły swoje zadania. Opady śniegu w pierwszej połowie stycznia nie sparaliżowały Tczewa.

W Tczewie ustalono wykaz ulic, które odśnieżane są w pierwszej i drugiej kolejności. Decyzją prezydenta miasta, podczas wyjątkowo obfitych opadów śniegu, odśnieżane mają być także ulice nie ujęte w wykazie. Tak było m.in. w styczniu br. – Tczew ma do dyspozycji trzy solanko-piaskarki, od kilkunastu lat ten sprzęt był wystarzający – tłumaczy **Janusz Landowski** z Wydz. Spraw Komunalnych UM. – Mieszkańcy muszą sobie jednak zdawać sprawę, że piaskarki nie pojawiają się na drogach w momencie, gdy śnieg dopiero zaczyna padać. Według obowiązujących w naszym kraju standardów, z dróg wojewódzkich luźny śnieg powinien być usunięty po 4 godzinach od ustania opadów, natomiast błoto pośniegowe po 6 godzinach. W Tczewie przyjęliśmy, że czas ten musi być o połowę krótszy.

Pocieszające informacje przekazała przedstawicielka Komendy Powiatowej Policji. Okazuje się, że zimą wypadków jest mniej niż przez pozostałą część roku. Trudne warunki atmosferyczne powodują, że część kierowców w ogóle nie korzysta z samochodów lub ogranicza jazdę do niezbędnego minimum, a ci którzy poruszają się po drogach są ostrożni.

Nadal problemem pozostają niedbale zaparkowane samochody. Kierowcy nie respektują postawionych na czas zimy znaków zakazu postoju. Sztab

Akcji Zima nadal apeluje do mieszkańców o parkowanie pojazdów tak, by nie utrudniały one pracy piaskarkom, najlepiej po jednej stronie ulicy.

Największe problemy są od lat przy ul. Jurgo i na Os. Bajkowym. Był także przypadek, gdy z powodu źle zaparkowanych samochodów, autobus komunikacji miejskiej nie mógł przejechać ul. Broniewskiego.

W razie problemów z przejezdnością można przez całą dobę kontaktować się z koordynatorem Akcji Zima (w ZUK) pod numerem: 519 198 404, zaś od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00 telefonować pod nr 058 531 64-66, fax 058 531-57-29 (ZUK) oraz w Wydziale Spraw Komunalnych UM – 058 77 59 346.

Jednocześnie przypominamy, że zgodnie z „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tczewa”, do oczyszczania ze śniegu, lodu, błota oraz innych zanieczyszczeń chodników położonych bezpośrednio przy granicy nieruchomości, jak również likwidowania skutków gołoledzi przez posypywanie piaskiem są zobowiązani właściciele nieruchomości.

Szczegółowy wykaz jednostek odpowiedzialnych za prawidłowy przebieg Akcji Zima wraz z adresami i numerami telefonów znajduje się na miejskiej stronie internetowej www.tczew.pl/Akcja_Zima

M.M.

Radni chcą kontroli NIK w ZGKZM

Po 20 miesiącach zakończyła się kontrola komisji Rewizyjnej w Zakładzie Gospodarki Komunalnym Zasobem Mieszkaniowym. Efekt kontroli, to oprócz wielu zarzutów sformułowanych przez radnych i kilku tysięcy stron załączników do protokołu, także uchwała w sprawie przeprowadzenia kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Radny **Tomasz Jezierski**, przewodniczący składu kontrolnego, relacjonując efekty kontroli zwrócił uwagę na nieprawidłowości w dokumentacji ZGKZM, np. brak podpisów, pieczęci, dat. Głównym jednak zarzutem były, zdaniem komisji, nieprawidłowości w procedurach przetargowych, m.in. zbyt mała konkurencyjność. Z dokumentów wynika, że do przetargów stawały zwykle jedna lub dwie te same firmy i to one w efekcie otrzymywały zamówienie. Radny Jezierski zarzucił również kontrolowanej jednostce próby poprawiania dokumentacji już w trakcie kontroli. - *Podczas trwania kontroli uzupełnione były braki w dokumentacji przetargowej: dostawiano brakujące pieczętki, upisywano dane wykonawców, uzupełniano druki o dane inwestora. Zmieniono w ten sposób dziesiątki dokumentów, a są to działania niezgodne z obowiązującymi przepisami* – mówił radny Jezierski. – *Komisja posiada*

jednak bliźniacze dokumenty, które są potwierdzone za zgodność z oryginałem, które dotyczą tego samego przetargu, ale są różne. Innymi słowy posiada dwa oryginały tego samego dokumentu, będące różnymi dokumentami.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej radni postanowili wystąpić z wnioskiem do NIK o przeprowadzenie kontroli w zakresie prawidłowości przeprowadzenia postępowań o udzielaniu zamówień publicznych w ZGKZM realizowanych za okres objęty kontrolą, czyli w latach 2005-2008. Za przyjęciem uchwały głosowało 17 radnych, dwie osoby wstrzymały się od głosu, trzy były przeciwne.

Mirosław Ostrowski, dyrektor ZGKZM od 2007 r., podczas sesji oświadczył, że ustosunkuje się do zarzutów dopiero gdy otrzyma pełen protokół z kontroli, wraz ze wszystkimi załącznikami. Radny Jezierski stwierdził z kolei, że pełna dokumentacja znajdu-

je się w biurze Rady Miejskiej i tam dyr. ZGKZM może się z nią zapoznać.

Jak powiedział nam dyr. Ostrowski, od kontroli NIK oczekuje obiektywnej oceny sytuacji w ZGKZM w okresie kontrolowanym przez Komisję Rewizyjną. Jak podkreślił, kierował on firmą od 2007 r., trudno więc mu odpowiadać na uchybienia dotyczące wcześniejszego okresu. – Firmy, które wygrywały przetargi w okresie mojego kierowania ZGKZM, wygrywały je również w latach wcześniejszych – tłumaczy dyrektor. – W tym czasie nietrw było znaleźć firmę, która podjęłaby się zadań remontowych. Przetargi były ogłaszane w Biuletynie Informacji Publicznej, więc informacja była ogólnie dostępna i wiele innych firm mogło z niej skorzystać. Jeśli chodzi o zarzut uzupełniania dokumentacji, rzeczywiście były takie przypadki, ale na wezwanie przewodniczącego zespołu kontrolnego

M.M.

Dochody: 130 106 299 zł ●● Wydatki: 163 343 299 zł ●● Inwestycje: 42 449 070 zł

Budżet na 2010 rok uchwalony

Przy jednym głosie przeciwnym i dwóch wstrzymujących się tczewscy radni podjęli uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2010 rok. To budżet rekordowy w historii tczewskiego samorządu – także pod względem inwestycji. Na zadania inwestycyjne przeznaczona jest co czwarta złotówka.

Wydatki oszacowane zostały na ponad 163 mln zł, a dochody to 130 mln zł. Deficyt budżetu sięga ponad 33 mln zł, ale bez niego o inwestycjach trudno byłoby marzyć. Budżet na 2010 r. jest proinwestycyjny i pronijny. Wydatki na inwestycje to ponad 42 mln zł, co stanowi wzrost o blisko 40 proc. w stosunku do wydatków inwestycyjnych w 2009 r. Tak dużego budżetu inwestycyjnego jeszcze w historii miasta nie było. Wpływ na to mają trzy elementy: konsekwentna realizacja Strategii rozwoju Tczewa oraz Wieloletniego Programu Inwestycyjnego, a także polityka samorządu miasta ograniczająca do tej pory nadmierne zadłużanie budżetu. Dzięki temu możemy realizować projekty z unijną pomocą.

Przy unijnym wsparciu będziemy realizować oszacowaną na blisko 36 mln zł budowę infrastruktury transportowego węzła komunikacyjnego (w 2010 r. wydamy ok. 20 mln zł). Unijna dotacja wesprze także budowę Domu Przedsiębiorcy w Tczewie – całkowity koszt inwestycji to 4 mln zł, z czego 3 mln zł otrzymamy z UE (w 2010 r. wydamy 2,6 mln zł). Ok. 2 mln zł pochłoną zadania związane z programem rewitalizacji Starego Miasta. Kosztowne będą zadania drogowe, w tym realizowane wspólnie ze Starostem Powiatowym – rozpoczęta już przebudowa wiaduktu przy ul. 1 Maja oraz planowana na 2010 r. budowa wiaduktu przy ul. Wojska Polskiego (na tę ostatnią przeznaczymy 6 mln zł). Przy ul. Prostej powstają już

dwa budynki wielomieszkalniowe, w ciągu roku wybudowane zostaną dwa kolejne. To wydatek 5,1 mln zł.

– Budżet na 2010 r. będzie trudny do realizacji. – prognozowane dochody są prawie na poziomie 2009 r., jednak o 1,93 proc. niższe – powiedziała

Brygida Genca, przewodnicząca Komisji Finansowo-Budżetowej. – Większy spadek planuje się w dochodach bieżących, bo o 5,03 proc. Planuje się natomiast wzrost wydatków ogółem o 5,03 proc., również przy spadku wydatków bieżących o 3,13 proc. To spowodowało, że wszystkie jednostki budżetowe muszą ograniczyć swoje wydatki, również jednostki oświatowe, mimo że ta Rada Miejska szczególnie popiera rozwój edukacji dzieci i młodzieży.

Jak stwierdziła B. Genca, realizacja tak dużych inwestycji jak budowa infrastruktury transportowego węzła komunikacyjnego czy przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Wojska Polskiego jest powodem tego, że budżet nie zafawia wielu małych rzeczy i spraw potrzebnych dla miasta i jego mieszkańców. Również dużo planowanych na 2010 r. remontów dróg, rozpoczęcie budowy nowej szkoły dla osiedli Górki i Bajkowego czy budowa nowej siedziby MOPS pozostały nadal w sferze planów.

– Mimo, że klub PiS był zawsze bardzo przychylnie nastawiony do przeznaczania jak największej ilości

Za przyjęciem budżetu głosowało 20 radnych

środków na inwestycje, to szkoda, że tym razem ten rekord jest wynikiem decyzji zewnętrznych tj. uzyskaniem dotacji ze środków unijnych – uznał radny **Kazimierz Smoliński** zabierając głos w imieniu klubu PiS. – Oczywiście konieczne było przygotowanie odpowiednich wniosków przez prezydenta, czego nie negujemy. Taki sposób finansowania inwestycji powoduje, że miasto zmuszone jest realizować inwestycje, które mogą uzyskać wsparcie samorządu wojewódzkiego, a nie najpilniejsze w odczuciu społecznym. Mamy tu na myśli głównie to, że obecnie najpilniejszym zadaniem w opinii społeczeństwa byłaby budowa wiaduktu na ul. Wojska Polskiego w celu rozładowania korków w centrum miasta oraz dalsze remonty dróg i chodników. Generalnie jednak budżet oceniamy pozytywnie jako proinwestycyjny, co jest ważne w tym trudnym dla mieszkańców i przedsiębiorców okresie.

Nawiązując do budowy wiaduktu w ul. Wojska Polskiego, podczas tej samej sesji, radni pojęli uchwałę w sprawie przekazania powiatowi tczewskiemu 6 mln zł na tę inwestycję. Na remont wiaduktu w ul. 1 Maja powiat otrzyma od miasta 500 tys. zł (w ub. r. 1 mln zł).

Ostatecznie wszystkie kluby radnych pozytywnie wypowiedziały się o proponowanym budżecie przyznając, że będzie on bardzo trudny do realizacji.

– To ostatni budżet, który przyjdzie mi realizować i zapewne najtrudniejszy – powiedział po głosowaniu **Zenon Ody**, prezydent Tczewa. – Długo przygotowaliśmy się, aby móc przystąpić do realizacji tych strategicznych inwestycji, które budżet na 2010 r. obejmuje. Dziękuję pani skarbnik, pani sekretarz, moim zastępcom, naczelnikom wydziałów, dyrektorom i kierownikom jednostek oraz wszystkim, którzy mieli wpływ na przygotowanie budżetu. Musimy zdawać sobie sprawę, że czeka nas wszystkich wielki wysiłek, aby te zapisy uchwały doposażyć do wydatków i dochodów w 2010 roku.

M.M.

Radni uchwalili też uchwałę zawierającą wykaz wydatków budżetu miasta, których niezrealizowane kwoty nie wygasły z upływem 2009 r. Te zadania to:

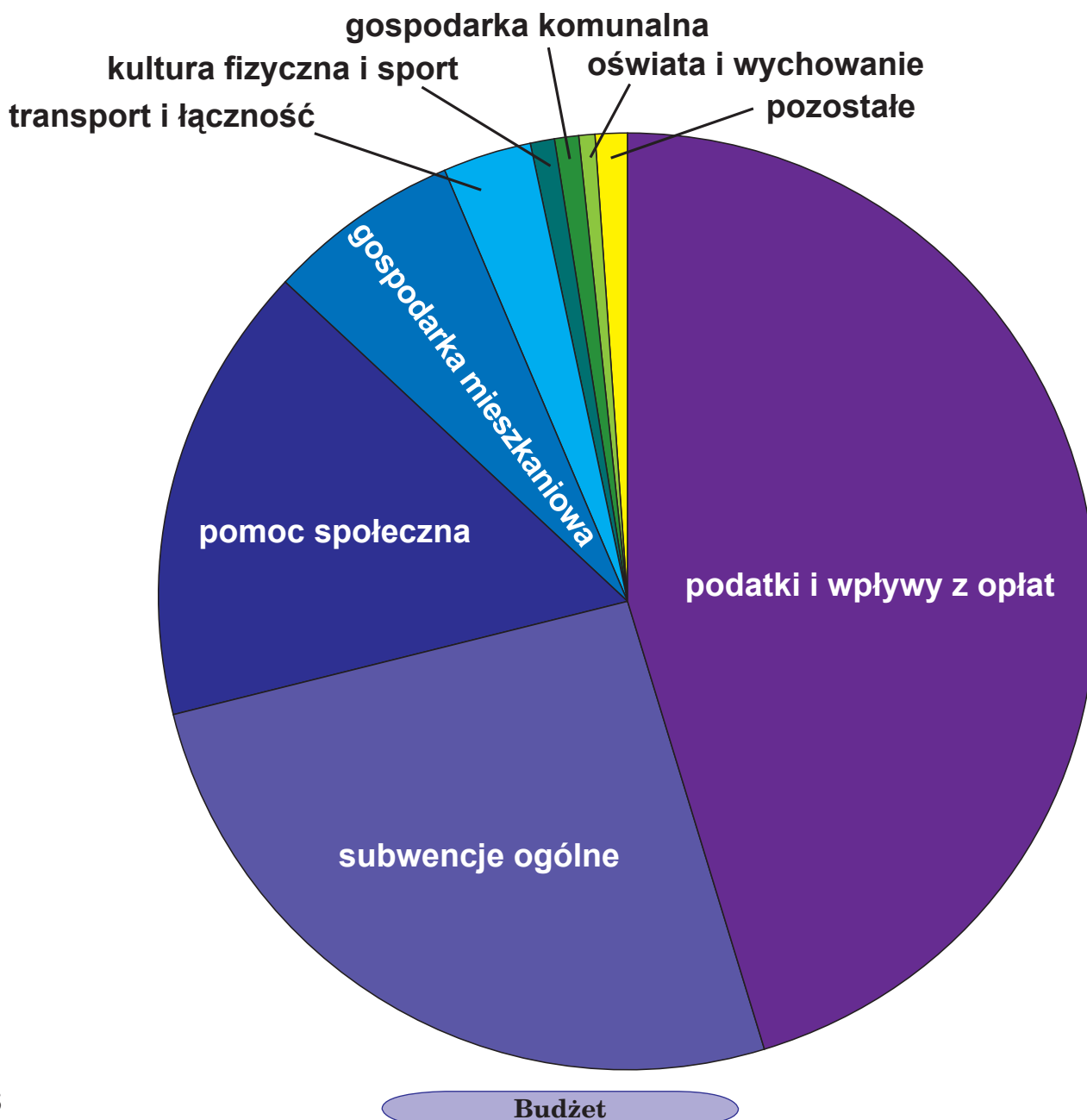
- budowa ciągu widokowego przy ul. Podgórznej (892 944 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 czerwca 2010 r.
- wykonanie dokumentacji projektowej ciągu pieszo – rowerowego wraz z kładką nad linią kolejową na odcinku od skrzyżowania z ul. Jagiellońską do skrzyżowania z ul. Norwida (238 000 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 czerwca 2010 r.
- szacowanie nieruchomości Gminy Miejskiej Tczew (73 950 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 kwietnia 2010 r.
- dokumentacja projektowa na budynek użyteczności publicznej na Os. Witosy (31 000 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 26 lutego 2010 r.
- budowa budynków mieszkalnych przy ul. Prostej (670 000 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 czerwca 2010 r.
- remont instalacji elektrycznych i teletechnicznych wewnętrznych w budynku głównym Urzędu Miejskiego (38 600 zł) zakończenie zadania przewiduje się na 31 stycznia 2010 r.
- stworzenie miejskiej sieci teleinformatycznej (60 793 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 czerwca 2010 r.
- budowa systemu monitoringu wizyjnego – etap I przebudowa budynku przy ul. Wąskiej 32, 33 na centrum monitoringu (614 614 zł); zakończenie zadania przewiduje się na 30 czerwca 2010 r.

BUDŻET MIASTA TCZEWA – 2010 ROK

Skąd mamy pieniądze...

Planowane dochody budżetu miasta na 2010 r. : 130 106 299 zł, w tym:

- **podatki i wpływy z opłat** (dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem): **59 108 709 zł**
- **subwencje ogólne** z budżetu państwa: **33 534 050 zł**
- **pomoc społeczna** (m.in. dotacje celowe z budżetu państwa, wpływy z usług): **20 579 925 zł**
- **gospodarka mieszkaniowa** (m.in. wpływy z opłat za użytkowanie, użytkowanie wieczyste, zarząd, dochody z najmu i dzierżawy, wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych): **8 583 900 zł**
- **transport i łączność**: **4 309 300 zł**
- **kultura fizyczna i sport**: **1 030 000 zł**
- **gospodarka komunalna**: **1 017 505 zł**
- **oświata i wychowanie**: **665 095 zł**
- **pozostałe**: **1 277 815 zł**

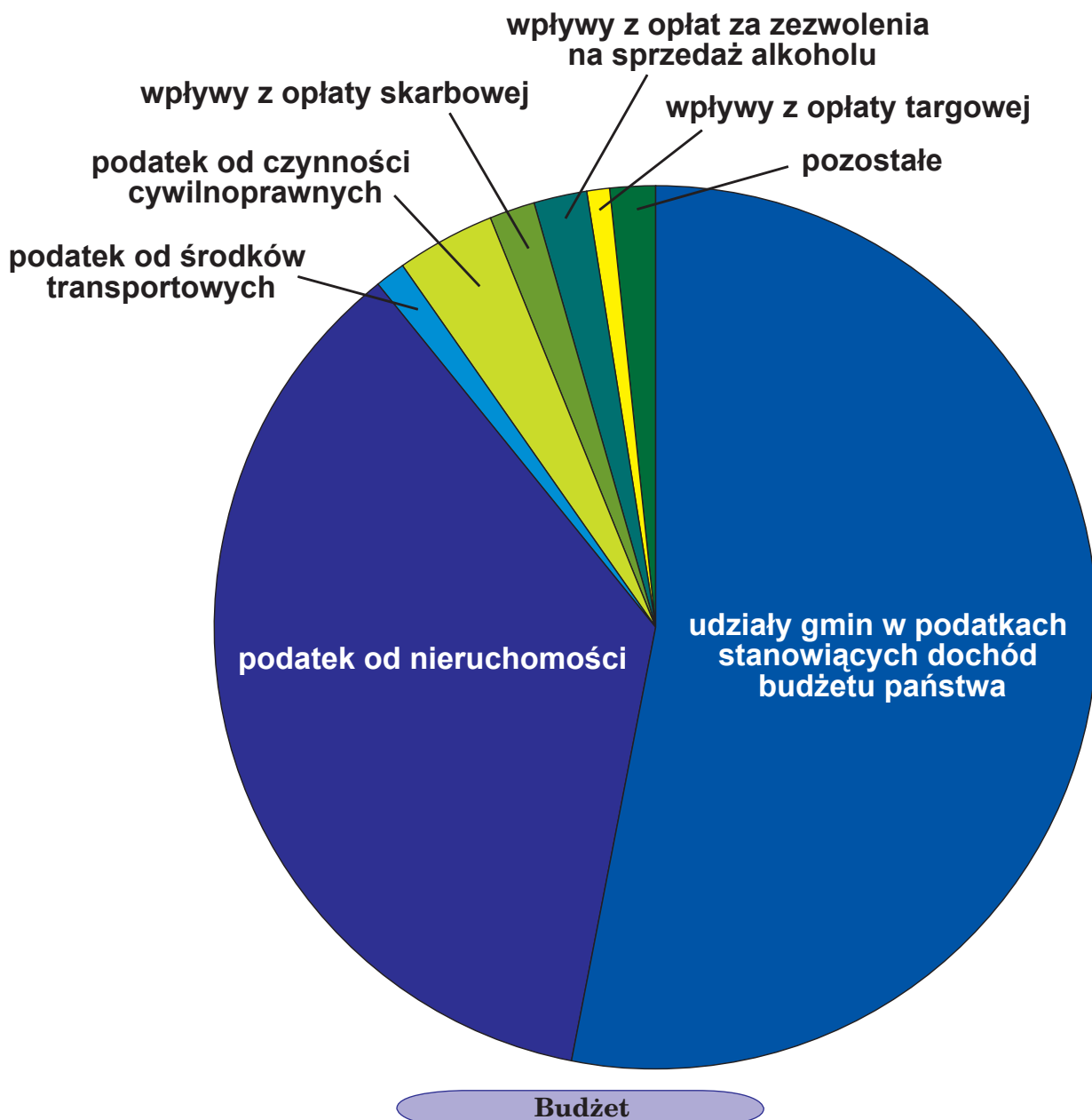

BUDŻET MIASTA TCZEWA – 2010 ROK

ile dostajemy od podatników...

Planowane wpływy z podatków i opłat w 2010 r.: 59 108 709 zł, czyli 45,44 proc. wszystkich wpływów do budżetu miasta:

- udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (w tym podatek dochodowy od osób fizycznych i od osób prawnych): **31 460 209 zł**
- podatek od nieruchomości: **21 300 000 zł**
- podatek od środków transportowych: **730 000 zł**
- podatek od czynności cywilnoprawnych: **2 050 000 zł**
- wpływy z opłaty skarbowej: **1 000 000 zł**
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu: **1 100 000 zł**
- wpływy z opłaty targowej: **600 000 zł**
- pozostałe – **868 500 zł**, w tym:
 - opłata za posiadanie psów: **40 000 zł**
 - podatek rolny: **60 000 zł**
 - podatek leśny: **200 zł**
 - podatek od spadków i darowizn: **388 300 zł**
 - podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej: **150 000 zł**
 - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw: **50 000 zł**
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat: **180 000 zł**

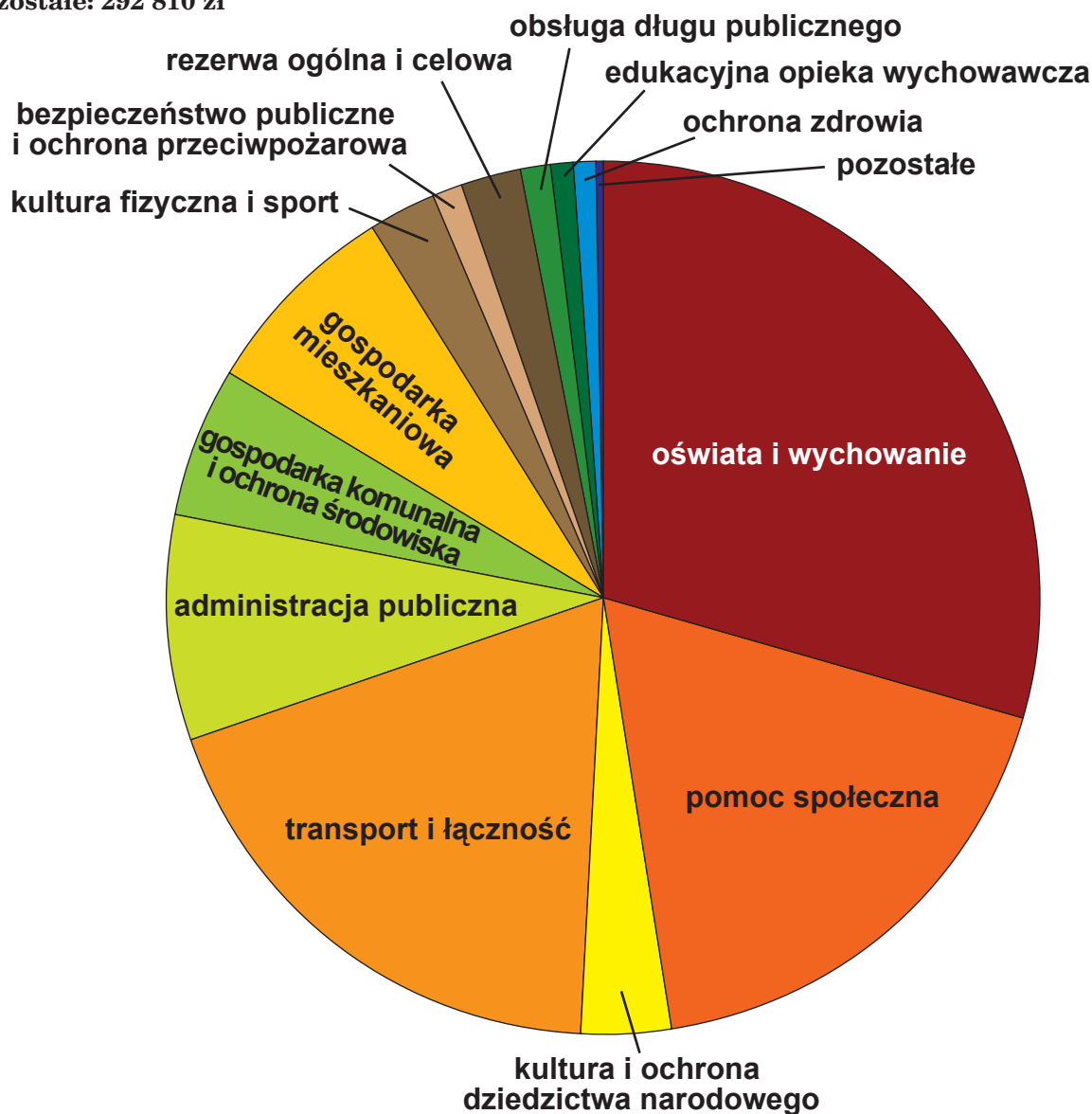

BUDŻET MIASTA TCZEWA – 2010 ROK

... i na co je wydajemy

Planowane wydatki budżetu miasta Tczewa na 2010 r.: 163 343 299 zł, w tym:

- **oświata i wychowanie** (m.in. szkoły, przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach, doszkalaćanie i doskonalenie nauczycieli): **48 285 446 zł**
- **pomoc społeczna** (m.in. domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, świadczenia rodzinne, zasiłki i pomoc w naturze, dodatki mieszkaniowe, ośrodki pomocy społecznej, usługi opiekuńcze): **29 392 110 zł**
- **kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** (m.in. domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, biblioteki, ochrona zabytków i opieka nad zabytkami): **5 748 820 zł**
- **transport i łączność** (m.in. lokalny transport zbiorowy, drogi publiczne gminne i powiatowe): **30 688 590 zł**
- **administracja publiczna** (m.in. funkcjonowanie Urzędu Miejskiego, Rady Miejskiej): **13 788 340 zł**
- **gospodarka komunalna i ochrona środowiska** (m.in. utrzymanie zieleni, schronisko dla zwierząt, gospodarka odpadami, oświetlenie ulic, placów i dróg): **8 998 053 zł**
- **gospodarka mieszkaniowa**: **11 925 000 zł**
- **kultura fizyczna i sport**: **4 347 400 zł**
- **bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**: (m.in. straż miejska, zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna, wsparcie dla państwowej i ochotniczej straży pożarnej): **1 929 215 zł**
- **rezerwa ogólna i celowa**: **3 420 000 zł**
- **obsługa długu publicznego**: **1 973 200 zł**
- **edukacyjna opieka wychowawcza** (m.in. świetlice szkolne, kolonie i obozy dla młodzieży, doszkalaćanie i doskonalenie nauczycieli): **1 281 115 zł**
- **ochrona zdrowia** (m.in. programy polityki zdrowotnej, zwalczanie narkomanii, przeciwdziałanie alkoholizmowi): **1 273 200 zł**
- **pozostałe**: **292 810 zł**

Dane dotyczące budżetu miasta na 2010 r. podane zostały na podstawie uchwały nr XL/267/2009 z dn. 30.12.2009 r.

30 stycznia – zaczynamy Rok Jubileuszowy!

30 stycznia, otwarciem wystawy „Pradzieje Tczewa” rozpoczyna się obchody Roku Jubileuszowego upamiętniającego 750-rocznicę nadania Tczewowi praw miejskich. Tego samego dnia, podczas uroczystej sesji po raz pierwszy zabrzmiał hejnał Tczewa. Wieczorem gratka dla melomanów – w Centrum Kultury i Sztuki zagra światowej klasy pianista Piotr Paleczny.

Data 30 stycznia nieprzypadkowo została wyznaczona na inaugurację jubileuszu. Obchodzimy wówczas Dzień Tczewa – to pamiątka wkroczenia w 1920 r. wojsk generała Józefa Hallera do Tczewa i symboliczny moment powrotu Tczewa do Macierzy. Co roku dzień ten obchodzony jest bardzo uroczysto, ale tym razem powód do świętowania mamy szczególnie – rocznicę 750-lecia nadania praw miejskich.

Godz. 9.00 – otwarcie wystawy „Pradzieje Tczewa” – Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły

Godz. 10.00 – przejście uczestników uroczystości na plac Hallera, wspólne zdjęcie

Godz. 10.30 uroczysta msza św. w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Św., po mszy odsłonięcie tablicy pamiątkowej z okazji 750-lecia w Kaplicy Pamięci

Godz. 12.00 – rozpoczęcie uroczystej Rady

Miejskiej (Centrum Kultury i Sztuki)

W programie sesji:

- Kantata Tczewska (M. Matuszewski, R. Landowski)
- Zarys historii miasta Tczewa (Kazimierz Ickiewicz)
- otwarcie sesji i powitanie gości
- prezentacja i odegranie po raz pierwszy w historii miasta hejnału Tczewa
- wręczenie medali „Pro Domo Trsoviensi”
- wręczenie nagród i wyróżnień „Tczewianin Roku 2009”
- wręczenie wyróżnień Rady Programowej Kociewskiego Kantoru Edytorskiego „Pierścieni Mechtyldy
- wystąpienia gości

Godz. 18.00 – Uroczysty Koncert Inauguracyjny z udziałem Piotra Palecznego. (Centrum Kultury i Sztuki)

30 stycznia to dopiero początek Roku Jubileuszowego. Mnóstwo atrakcji czeka nas przez najbliższe 12 miesięcy...

Rusza Wehikuł Czasu Fabryki Sztuk Pradzieje Tczewa

Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły „Fabryka Sztuk” serdecznie zaprasza na wystawę „Pradzieje Tczewa”. To kolejna wyjątkowa ekspozycja przygotowana przez Fabrykę Sztuk dla upamiętnienia 750. rocznicy nadania Tczewowi praw miejskich.

Wystawa – niczym wehikuł czasu – zabierze zwiedzających w zamierzoną przeszłość. Do czasów, które – choć tak odległe – stanowią nasze dziedzictwo i miały wpływ na naszą teraźniejszość. To wędrówka przez tysiące lat prehistorii i historii naszych ziem w epoce kamienia, brązu, żelaza, okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza. Fabryka Sztuk podjęła się trudnej próby odtworzenia realiów pradawnej rzeczywistości oraz sposobu życia naszych przodków. Na wystawie przedstawione zostaną sceny rodzajowe z ich codziennych zajęć – jak polowali, uprawiali ziemię, wyrabiali narzędzia, gdzie mieszkali, w co się ubierali i jak przygotowywali posiłki. Dzięki nowoczesnym technikom multimedialnym – wzbogacającym wystawę – będziemy mogli usłyszeć odgłosy ich codziennego życia, pocujemy nawet zapach dymu z paleniska. Odzworowane zostaną również stanowiska archeologiczne z terenów Tczewa. Pozyskane podczas wykopalisk zbiory będą prezentowane na wystawie. Niektóre eksponaty będzie można nie tylko zobaczyć, ale także dotknąć i nauczyć się nimi posługiwać.

Otwarcie wystawy nastąpi 30 stycznia br. Ekspozycja czynna będzie do końca 2011 r.

Zob. też s. 20.

„Kantata Tczewska”

„Kantata Tczewska” to kolejna atrakcja sesji inaugurującej obchody 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich. Utwór skomponował prof. Mariusz Matuszewski z Poznania, a autorem tekstu jest Roman Landowski, zmarły przed dwoma laty regionalista kociewski. Utwór usłyszymy w wykonaniu orkiestry kameralnej „Sanctae Crucis” z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św. oraz Chóru Św. Krzyża i Chóru Młodzieżowego „Juventus”. Łącznie będzie to ok. 75 osób.

Orkiestra i chórem dyrygować będzie Magdalena Kubicka-Netka.

„Kantata Tczewska” to utwór, który miał uświetnić rocznicę 740-lecia lokacji miasta. Do tej pory był wykonany dwukrotnie, ostatnio w rok po śmierci Jana Pawła II.

Piotr Paleczny zagra dla tczewian

Piotr Paleczny, światowej sławy pianista, wystąpi podczas koncertu inaugurującego Rok Jubileuszowy 750-lecia miasta Tczewa. Towarzyszyć mu będzie Orkiestra „Le Quattro Stagioni” pod dyrekcją Tadeusza Żmijewskiego. Koncert odbędzie się w sobotę 30 stycznia o godz. 18.00 w Centrum Kultury i Sztuki.

Program koncertu:

F. Chopin – koncert e-moll nr 1

L. van Beethoven – V Symfonia

„Przeznaczenie”

M. Szymanowski – prawykonanie

Hejnału Tczewa w opracowaniu na

orkiestrę symfoniczną.

Piotr Paleczny (ur. 10 maja 1946 w Rybniku) – polski pianista; laureat międzynarodowych konkursów pianistycznych: w Sofii (1968), Monachium (1969), Trzecia Nagroda Konkursu Chopinowskiego w Warszawie (1970) oraz konkursów w Pleven (1971) i Bordeaux (1972). Jego repertuar obejmuje prze-

de wszystkim muzykę klasyczną, romantyczną oraz klasykę XX w. W latach 1985-2000

był jurorem Konkursu im. Fryderyka Chopina w Warszawie, a od 1993 dyrektorem artystycznym festiwalu im. Fryderyka Chopina w Dusznikach-Zdroju. Prowadzi klasę fortepianu w Akademii Muzycznej w Warszawie. Od 1998 roku jest profesorem tej uczelni. (za Wikipedią)

Premiera Hejnału Tczewa

30 stycznia podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej po raz pierwszy usłyszymy hejnał miasta Tczewa. Już od 31 stycznia natomiast, będzie on rozbrzmiewał z wieży ratuszowej codziennie w samo południe.

Autorem hejnału jest Maciej Szymański z Poznania. Jego kompozycja została wyłoniona w drodze konkursu ogłoszonego w ub. roku przez prezydenta Tczewa. 34 autorów przesłało na konkurs łączną 84 propozycje.

Nad wyłonieniem hejnału pracowała Komisja Konkursowa pod przewodnictwem Tadeusza Żmijewskiego, dyrektora Centrum Kultury i Sztuki oraz dyrygenta poznańskiej Orkiestry Kameralnej Le Quattro Stagioni.

Gra na jubileusz

Poznajemy Tczew

Gra planszowa „Poznajemy Tczew” to pomysł na uatrakcyjnienie obchodów 750-lecia lokacji Tczewa adresowany do młodzieży. Pozwala poznać najciekawsze obiekty w mieście, a przy tym doskonale się bawić. W grze może brać udział do sześciu graczy. Zasady są proste i przypominają popularnego chińczyka. Wygrywa ten, kto najszybciej pokona trasę, która jednak nie jest pozbawiona niespodzianek. Np. odwiedzając Centrum Kultury i Sztuki zatrzymujemy się na jedną kolejkę, aby wziąć udział w lekcji tańca. Nieźle trzeba się natrudzić, aby uruchomić zabytkowy wiatrak – tutaj gracz traci aż trzy kolejki. Chcąc przejść przez most, należy pomóc w jego odnowie. To też strata kolejki. Warto natomiast trafić do parku i amfiteatru. Duża dawka świeżego powietrza pozwoli przesunąć się o pięć pól do przodu.

– Grę wymyślili uczniowie Gimnazjum nr 1 – mówi **Ludwik Kiedrowski**, kierownik Biura Promocji. – Zainteresowaliśmy się projektem i postanowiliśmy wydać grę doceniając jej wartość edukacyjną, informacyjną, wychowawczą. Gra zawiera zdjęcia i informacje o najciekawszych obiektach w Tczewie.

Bal Sambora

Bal Sambora będzie z pewnością jednym z największych wydarzeń tegorocznego karnawału, także z tego powodu, że zorganizowany zostanie w ramach obchodów Jubileuszu 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich. Odbędzie się 6 lutego w sali Centrum Kultury i Sztuki, początek o godz. 20.00.

Niepowtarzalna noc pełna wrażeń wypełniona będzie gorącymi rytmami muzyki zespołu Cover Garden, które poderwą do tańca wszystkich Gości! Poza tym czekają wyjątkowe atrakcje! – występ Królewskiej Orkiestry Salonowej z Gdańska!
– zadziwiające pokazy magii w wykonaniu utalentowanego polskiego iluzjonisty – Tomasza Vinici!

Cena biletu dla dwóch osób – 320 zł! (w cenie biletu specjalne menu). Alkohol (wódka, wino, piwo) będzie można zakupić na miejscu. Serdecznie zapraszamy!

Informacje na temat Balu oraz zakup kartonów – Centrum Kultury i Sztuki (Tczew, ul. Wyszyńskiego 10), tel. 58/531 07 07.

Tczew – 750 rocznica nadania

Tczew należy do najstarszych miast na Pomorzu Gdańskim i ma bogatą historię dziejów pisanych liczącą już ponad 800 lat. Pierwsza źródłowa wzmianka o Tczewie pochodzi z roku 1198, kiedy to książę świecki Grzymisław nadał dobra ziemskie na Pomorzu Gdańskim zakonowi joannitów. Książęcy dokument wymienia osadę Trsw, z którą identyfikowane jest obecnie miasto Tczew.

W 1226 roku, jeszcze przed założeniem miasta, została utworzona parafia, dziś pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Wtedy też zaczęto budować pierwszy na terenie Tczewa kościół.

Rosnące znaczenie gospodarcze Wisły zdecydowało o budowie zamku i przeniesieniu stolicy księstwa z Lubiszewa do Tczewa (uczynił to Sambor II na przełomie lat 1252/1253). Wkrótce potem (1258) ukonstytuowała się tu Rada Miejska. Jest to jedyny znany przypadek w Polsce, kiedy utworzenie lokalnego samorządu wyprzedziło lokację miasta. Tczewska rada powstała wcześniej niż wrocławski samorząd Tczewa jest starszym, więc i pierwszym w dziejach na obecnym obszarze Polski.

Tczew miastem uczynił Sambor II lokując je na prawie łubeckim w 1260 roku – to jest 750 lat temu. Fakt ten sprzyjał rozwojowi rzemiosła i handlu. Do portu tczewskiego zawiązywały statki zachodnich kupców. Lokalna mennica biła własne denary.

Ostatni władca Pomorza Gdańskiego – Mestwin II – w 1289 roku sprowadził do Tczewa dominikanów, którzy zbudowali tu swój kościół i klasztor.

W 1309 roku miasto zdobyli Krzyżacy. Do Polski powrócił Tczew dopiero na mocy drugiego pokoju toruńskiego (1466), który wieńczył trzynastoletnią wojnę z Zakonem. Miasto odzyskało wówczas nadwiślański charakter, stało się ważnym ośrodkiem kupieckim i rzemieślniczym oraz istotnym ogniwem w polskim handlu zbożem.

Po pierwszym rozbiorze (1772), Tczew znalazł się w granicach państwa pruskiego. W 1807 roku miasto zostało zdobyte przez wojska polskie generała Henryka Dąbrowskiego. Na rozkaz Napoleona Bonaparte, który kilkakrotnie bawił w Tczewie, miasto zostało umocnione i oszańcowane.

Początki rozwoju przemysłu przypadają na połowę XIX stulecia. Rosło znaczenie węzła kolejowego i drogowego. W latach 1851 – 1857 zbudowano tu pierwszy most na Wiśle, który w owym czasie był najdłuższym w Europie. Wobec wzrastających potrzeb komunikacyjnych, w latach 1888 – 1890 wybudowany został tu obok, w odległości 30 metrów, drugi most – kolejowy.

W końcu XIX wieku i na początku XX wieku szybko postępowało uprzemysłowienie miasta. Dość powiedzieć, że działały tu: młyn parowy, fabryka maszyn Muscata, fabryka i warsztat naprawy maszyn Kriesla, fabryka wyrobów cementowych Hoffmana, dwie cukrownie, fabryka wafli, browar i ga-

zownia. Rozwiniął się handel zbożem i drewnem oraz żegluga na Wiśle. Oparciem polskości był w Tczewie kościół katolicki.

Miasto wróciło do Polski 30 stycznia 1920 roku. Entuzjastycznie zostali powitani w mieście żołnierze „Błękitnej Armii” generała Józefa Hallera. Tczewianie pamiętając o zasługach generała Hallera, jeszcze w 1920 roku nazwali jedną z głównych ulic jego imieniem. Była to dawna szosa Gdańska, obecnie ul. Obr. Westerplatte. Gdy w 1991 roku czyniąc zadość tradycji i czci, imię Marszałka Józefa Piłsudskiego wróciło na plac przed Urzędem Miasta, słusznym było przywrócić również pamięć o dowódcy „Błękitnej Armii”. Rada Miejska w Tczewie w 1992 roku nazwała imieniem Hallera centralny plac Starego Miasta. Natomiast ulica którą wkraczali do Tczewa żołnierze „Błękitnej Armii” nosi dziś miano „30 Stycznia”.

Dzień 30 Stycznia jest też od tego czasu Świętem Miasta.

Jeszcze w tym samym roku otwarto w Tczewie pierwszą w Polsce Szkołę Morską. Przez 10 lat istnienia, oficerskie szlify zdobyło w niej 140 navigatorów i mechaników.

W tym samym czasie rozpoczęły się prace nad włączeniem miasta do przedsięwzięć związanych z gospodarką morską, a w otwarciu tutejszego portu rzeczno-morskiego w 1926 roku uczestniczył minister Eugeniusz Kwiatkowski.

Niemalą był dorobek miasta w międzywojniu. Istniało wiele fabryk, rozwijało się rzemiosło, handel, budownictwo. Zmodernizowano wodociągi i rzeźnię miejską. Powstał nowy stadion sportowy. Ukazywało się kilka gazet i czasopism polskich. Liczba mieszkańców wzrosła z ok. 16 tysięcy w 1921 roku do 28 tysięcy w 1938.

Rozwój miasta przerwał wybuch drugiej wojny światowej. Do historii przeszła obrona tczewskich mostów na Wiśle w dniu 1 września 1939 roku, prowadzona przez żołnierzy 2 Batalionu Strzelców pod dowództwem ppłka Stanisława Janika. To właśnie w Tczewie rozpoczęła się druga wojna światowa.

Po jej zakończeniu w 1945 roku Tczew należał do najbardziej zniszczonych miast Pomorza Gdańskiego. Nie przetrwała ani jedna zdolna do produkcji fabryka. Zmniejszyła się liczba ludności (do ok. 19 tysięcy). Społeczność miejska podjęła trud odbudowy i unowocześnienia miasta, które dziś liczy 60 tysięcy mieszkańców.

W dniu 15 maja 1996 roku tczewscy samorządowcy dokonali zawierzenia miasta i jego mieszkańców opiece Matki Boskiej Fatimskiej.

Położenie Tczewa od zawsze było czynnikiem miastotwórczym. W dążeniu do wszechstronnego rozwoju fakt

praw miejskich

ten starają się obecnie wykorzystać władze samorządowe miasta i powiatu tczewskiego.

Oprócz 20 szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w mieście istnieje Centrum Kształcenia Ustawicznego – Centrum Edukacji Dorosłych (CKU-CED), w ramach którego funkcjonują filie lub punkty konsultacyjne kilku wyższych uczelni i szkoły policealne. Spośród placówek kulturalnych wyróżniają się: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta, Centrum Kultury i Sztuki oraz Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły. W mieście działa Męski Chór „Echo” i Harcerska Orkiestra Dęta. Chlubną tradycję posiada młodzieżowy chór „Juventus”. Od 1984 roku istnieje w Tczewie Muzeum Wisły – jedyne muzeum rzeki w Polsce.

Tczewskie Centrum Sportu i Turystyki zapewnia mieszkańcom i turystom spełnienie zainteresowań w zakresie kultury fizycznej na boiskach, kortach tenisowych, krytym basenie, w saunie i hali sportowej. W mieście istnieje kilka klubów sportowych.

Działalność wydawniczą prowadzą: Kociewski Kantor Edytorski, Gazeta Reklamowa i najbardziej prężne Wydawnictwo Pomorskie. Ukazują się „Gazeta Tczewska” i „Kociewski Magazyn Regionalny”.

Aktywnie działają: Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej i Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, kluby Krajoznawczo-Turystyczne „TRSOW” i „TRAMP” oraz Strzeleckie Bractwo Kurkowe.

Tczew jest miastem o bogatej historii i interesującej teraźniejszości. Świadczą o tym również zabytki kultury materialnej. Zwiedzając miasto, nie sposób nie zauważyć pamiętających średniowieczne dwóch kościołów: staromiejskiej fary i poddominikańskiej świątyni pw. Św. Stanisława Kostki.

Wyrazem nowych form w architekturze sakralnej są kościoły pw. Św. Józefa, Najświętszej Marii Panny Matki Kościoła, św. Maksymiliana Kolbe i św. Franciszka z Asyżu.

Unikatem pomorskiego krajobrazu miejskiego jest wiatrak typu holenderskiego z 1806 roku, wyposażony w rzadko spotykane pięcioramienne skrzydło.

Od ponad dziewięćdziesięciu lat trwałym elementem tczewskiego pejzażu jest znajdująca się w sąsiedztwie parku wieża ciśnień. Choć nie spełnia już funkcji, dla której została wzniesiona, to jest świadectwem dawnej architektury urzędów komunalnych. Na szczególną uwagę zasługują też budynek poczty z 1905 roku i ratusz z początku XX stulecia – obecnie siedziba tczewskiego samorządu.

Wiele innych ciekawych pod względem architektonicznym budowli znajduje Państwo odbywając spacer po mieście, które obchodzi jubileusz 750-lecia nadania praw miejskich przez Sambora II.

Kazimierz Ickiewicz

Wystawa w Miejskiej Bibliotece Publicznej

„Pozostawili trwałe ślad na Ziemi Tczewskiej”

Preludium do obchodów Jubileuszu 750-lecia naszego miasta stanowi wystawa „Pozostawili trwałe ślad na Ziemi Tczewskiej”, którą uroczysto otwarto 12 stycznia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie. Ekspozycja została poświęcona zasłużonym, niezującym tczewianom, związanym z naszym miastem jako miejscem urodzenia albo działalności.

Jest to już III edycja wystawy przygotowana przez bibliotekę o znanych mieszkańcach naszej „małej Ojczyzny”. W tym roku przedstawiono sylwetki: **Aleksandra Skulteta** (uczonego rodem z Tczewa, patrona tczewskiej biblioteki), ks. **Bernarda Bączkowskiego** (pierwszego duszpasterza i organizatora parafii św. Józefa w Tczewie), **Mieczysława Węglewskiego** (lekarza, organizatora Kolejowej Służby Zdrowia w Tczewie); **Franciszka Fabicha** (społecznika, wieloletniego radnego miasta Tczewa, założyciela i gospodarza osiedla „Kolejarz”, Honorowego Obywatela Miasta Tczewa); **Bogdana Lesińskiego** (artyście malarza-samouka, twórcy ponad 5 tysięcy prac), **Witolda Bieleckiego** (komendanta tczewskiego hufca ZHP, kombatanta, założyciela konspiracyjnej Tajnej Organizacji

Skautingu), **Adama Kamińskiego** (działacza i trenera, ojca Amatorskiej Ligii Koszykówki w Tczewie), **Zdzisława Jaśkowiaka** (społecznika, działacza „Solidarności”, radnego miejskiego, Honorowego Obywatela Miasta Tczewa).

Bogata działalność zaprezentowanych tczewian ilustrują zgromadzone zdjęcia, dokumenty (również z okresu międzywojennego i okupacji) i ciekawe pamiątki rodzinne.

Wystawę można oglądać w Bibliotece Głównej przy ul. J. Dąbrowskiego 6 do 4 lutego br. od poniedziałku do piątku w godz. 11:00-17:00, w środy od 10:00 do 15:00. Grupy zorganizowane proszone są o wcześniejszy kontakt telefoniczny: (58) 531-36-37 wew. 19.

To doskonała okazja do zapoznania się z historią naszego miasta poprzez przyzmat osób, które ją tworzyły.

Dla najmłodszych

Skrzat Samborek promuje 750-lecie

Jubileusz 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich to wydarzenie adresowane nie tylko do dorosłych. Samorządowi miasta Tczewa zależy, aby zainteresować nim także najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Stąd pomysł, aby jubileusz promował m.in. Skrzat Samborek. 500 maskotek trafi już wkrótce do małych tczewian.

Samborek, jak przystało na skrzata, jest skromnej postury – ma 28 cm wzrostu, ale uszyte zostały także stroje skrzata, w które mogą się przebrać dorośli. Imię Samborka nawiązuje do założyciela miasta, którym był książę Sambor II.

Skrzat Samborek jest także głównym bohaterem wydanej specjalnie na jubileusz bajki. Bogato ilustrowana książeczka w sposób lekki i zabawny opowiada o 750-letnim Tczewie. Książka trafi do młodych czytelników w lutym.

Maskotkę i książeczkę przygotowano z inicjatywy Biura Promocji Urzędu Miejskiego w Tczewie.

Skrzat Samborek z Ludwikiem Kiedrowskim, kierownikiem Biura Promocji

Dotacja dla fary

Na renowację ołtarza

Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Św. otrzymała z budżetu miasta dotację na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy barokowym ołtarzu głównym. Przypominamy, że termin składania wniosków o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie miasta Tczewa na rok 2011 ubiega z dniem 30.09.2010 r.

Na podstawie uchwały nr XXXI/292/2005 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie miasta Tczewa oraz uchwały nr XL/355/2006 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 26 stycznia 2006 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz uchwały budżetowej określającej przyznanie środków finansowych na udzielenie dotacji i po zasięgnięciu opinii Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej Rady Miejskiej w Tczewie przyznano dotację Parafii rzymskokatolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Tczewie na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy barokowym ołtarzu głównym w kościele farnym w Tczewie.

Treść w/w uchwał znajduje się na stronie Urzędu Miejskiego w Tczewie (www.BIP.tczew.pl)

Więcej informacji na temat „Gminnego programu opieki nad zabytkami” oraz warunków otrzymania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków na terenie Tczewa zamieszcimy w kolejnym numerze „PM”.

Publikacje na jubileusz

„Kodeks Tczewski z Lubeki”

Dlaczego powstało miasto Tczew, jakie były motywacje założycieli i jego pierwszych mieszkańców? Na jakiej podstawie skazywali na śmierć, karali grzywnami, rozsadzali zaciekle sąsiedzkie spory? – na te wiele innych pytań odpowiada „Kodeks Tczewski z Lubeki” – najnowsza publikacja Oficyny Pomorskiej wydana na zlecenie Urzędu Miejskiego w Tczewie.

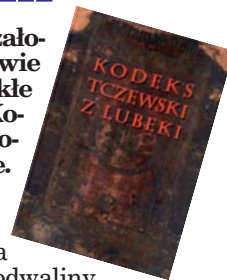
Publikacja zawiera trzy dokumenty, które nadały kształt rodzącemu się miastu: *Przywilej Sambora II dla Tczewa z 1260 r.*, zapis łaciński *Kodeksu Lubeckiego dla Tczewa*, odkryty w 2005 r. w *Statutach Łaskiego* wydrukowanych w 1506 r. oraz pismo z 6 lutego 1309 r., skierowane przez społeczność Tczewa do Krzyżaków. Ostatnie pismo zamyka erę prawa lubeckiego w Tczewie. Dokumenty te są jednymi z najważniejszych w historii naszego miasta.

Nadanie praw miejskich oznaczało, że rozwijająca się osada otrzymywała zapis norm społecznego współżycia, prawa, obowiązków mieszkańców i lokalnej władzy. Nowe wówczas prawo umożliwiło społeczny i ekonomiczny awans Tczewa do rzędu ważnych ośrodków gospodarczych w Polsce i Europie. Dla nas, dokument ów daje świadectwo znaczenia Tczewa, przezorności i prio-

rytetów ówczesnych obywateli.

Kodeks lubecki dla Tczewa ustanowił podwaliny prawodawstwa grodu Sambora. Jest także świadectwem obyczajowości, pragnień i dążeń mieszczan. Przez karty kodeksu przebiega dbałość o swoją własność, ale też o dobro wspólne, o bezpieczeństwo miasta, o uczciwość w handlu, usługach, próby obrony przed korupcją, nieobyčajnością i rozproszeniem miejskiego majątku.

W książce znalazły się kopie łacińskich dokumentów wraz z polskimi tłumaczeniami, opatrzone obszernymi historycznymi komentarzami. Dzięki temu mogą po nią śmiało sięgać uczniowie, nauczyciele, wszyscy zainteresowani historią miasta i dawnego prawodawstwa, a nie wyłącznie wytrawni znawcy średniowiecza – czytamy w przedmowie **Zenona Odyi**, prezydenta Tczewa.

„Jak niegdyś w Tczewie mieszkało”

W ramach obchodów Jubileuszu 750-lecia Miasta Tczewa ukazała się publikacja **Zbigniewa Nawrockiego** „Jak niegdyś w Tczewie mieszkało”, będąca opisem wybranych zabytków budownictwa mieszkalnego, zlokalizowanych na Starym Mieście.

Zbigniew Nawrocki jest rzeczoznawcą Stowarzyszenia Historyków Sztuki w zakresie badań architektonicznych kamienic. Przez wiele lat był Miejskim Konserwatorem Zabytków w Toruniu, pracował w toruńskim oddziale Pracowni Konserwacji Zabytków. Jest współautorem „Studium historyczno-urbanistycznego miasta Tczewa”, które stało się przyczynkiem do napisania tej książki. Uroczysta promocja publikacji odbyła się 15 stycznia w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Po przywitaniu licznie zgromadzonych gości i przedstawieniu sylwetki autora, **Kazimierz Ickiewicz** zrecenzował książkę pod kątem histo-

rycznym. Następnie **Miroslaw Zeidler** – były Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku i zarazem inicjator opracowania „Studium historyczno-urbanistycznego miasta Tczewa” przedstawił aspekty urbanistyczno-architektoniczne tczewskiej starówki. Głos zabrał oczywiście sam autor, który odpowiadał również na pytania zainteresowanej publiczności.

Publikacja „Jak niegdyś w Tczewie mieszkało” została wydana przez **Kociewski Kantor Edytorski** – Sekcję Wydawniczą Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie.

W lutym – imprezy na jubileusz

- **Jubileuszowy Bal Sambora** (6.02, godz. 20.00, Centrum Kultury i Sztuki);
- **Inscenizacja bitwy pod Tczewem, wystawa i prelekcja na temat bitwy:**
 - przegląd filmów napoleońskich (19.02, godz. 15.00, CWRDW)
 - wykład dr Andrzeja Nieuważnego poświęcony tczewskim wydarzeniom w 1807 r. (19.02, godz. 17.30, CWRDW)
 - „Tczew 1807. Walki o Tczew. Prawda i legenda”, promocja książki Andrzeja Nieuważnego „Tczew 1807

- wielka wojna w małym mieście” (19.02, godz. 19.00, CWRDW)
- zawody strzeleckie z broni czarnopochowej (20.02, godz. 10.00, Bulwar Nadwiślański)
- defilada wojsk, obozowisko wojskowe, kuchnia polowa, pokaz musztry (20.02, godz. 12.00, pl. Hallera)
- inscenizacja bitwy o Tczew z 1807 r. (20.02, godz. 14.00, ul. Wąska i J. Dąbrowskiego);
- **Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię.** Rozpoczęcie projektu – „Najdawniejsze dzieje ziemi tczewskiej (27.02, godz. 16.00, CWRDW).

Tczewianie spotkali się na miejskim spotkaniu opłatkowym

Jak co roku tczewianie spotkali się na miejskim spotkaniu wigilijnym. W Parku Kopernika opłatkiem dzieliły się dzieci i dorośli, zamożni i ubodzy, znajomi i nieznajomi, księża i policjanci, strażacy i wojskowi, samorządowcy i radni. Tczewska wigilia to największe tego typu spotkanie w naszej diecezji.

Co roku na wspólne łamanie się opłatkiem, śpiewanie kolęd, wigilijny poczęstunek przybywają tysiące mieszkańców naszego miasta. Nie inaczej było w tym roku. Mimo siarczystego mrozu, przez Park Kopernika przewinęło się ponad 5 tysięcy osób. Życzenia mieszkańcom Tczewa, powiatu, ich gościom i wszystkim tym, którzy pojawili się w Parku Kopernika składali ks. **biskup Jan Bernard Szlaga**, prezydent Tczewa **Zenon Ody**, starosta tczewski **Witold Sosnowski**, poseł **Jan Kulas**, komendant hufca ZHP **Mariusz Portjanko**, a także przedstawiciele służb mundurowych – wojska, straży pożarnej.

– Boże Narodzenie to czas wyjątkowy – powiedział prezydent **Zenon Ody**. – Życzę Państwu, aby przy wigilijnym stole nie zabrakło nikogo, z kim chcielibyście ten czas spędzić. Pamiętajmy, aby przygotować jedno dodatkowe nakrycie – dla tych, na których czekamy lub dla tych, których nie ma już między nami. Życzę, abyśmy wszyscy mogli obdarować bliskich prezentami i aby pod choinką znalazło się coś dla każdego z nas.

Harcerze z tczewskiego hufca ZHP przekazali prezydentowi miasta Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju. Dalej powędrowało ono do strażaków i mieszkańców miasta. Na miejskiej wigilii rozdano 14 tysięcy opłatków, wszystkie je pobłogosławił biskup Jan Bernard Szlaga, który mimo nie najlepszego zdrowia, przybył na tczewskie spotkanie.

Przez całe wigilijne spotkanie w Parku Kopernika rozbrzmiewały kolędy w wykonaniu m.in. Chóru Męskiego ECHO, Chóru Biedronki, Chóru Młodzieżowego „Juventus” z parafii Podwyższenia Krzyża Św., „Latorośli” z parafii Św. Józefa, przedszkolaków z „Jarzębinki”, chóru parafialnego przy kościele NMP Matki Kościoła, a także grupy Quattro Voci. Również członkowie Tczewskiego Towarzystwa Kulturalnego „Brama” w strojach postaci z jasełek zachęcali tczewian do wspólnego śpiewania. Uczestnicy spotkania otrzymali śpiewniki ufundowane przez Urząd Miejski w Tczewie. Harcerze rozdawali sianko na wigilijny stół, a członkowie Młodzieżowej Rady

Biskup pelpliński poświęcił 14 tysięcy opłatków

Miasta przekazywali najmłodszym maskotki zebrane w szkołach.

Ogromne zainteresowanie, zwłaszcza najmłodszych wzbudzały jasełka przygotowane przez uczniów Gimnazjum nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 10 oraz żywy żłóbek.

Z roku na rok poszerza się grono uczestników miejskiej wigilii, ale też coraz więcej osób w rozmaity sposób wspiera organizatorów. Jak co roku nie zabrakło darczyńców, dzięki którym wiele osób miało namiastkę wigilijnej wieczerzy. Oprócz duchowej uczy, nie zabrakło poczęstunku przygotowanego przez tczewskich restauratorów, piekarzy, cukierników, rozmaitych darczyńców. Można było skosztować barszczu, pierogów, pasztecików, pieczywa, ciast, owoców.

– Założenie, że na tej Wielkiej Wigilii Miejskiej spotka się cały przekrój społeczeństwa tczewskiego się sprawdziły – twierdzi **Stefan Kukowski**, koordynator spotkania wigilijnego. – W takiej otwartej formule spotkania jesteśmy jedną z największych wigilii w Polsce.

Wigilijne spotkanie tczewian zorganizował samorząd miasta Tczewa przy współudziale Kurii Diecezjalnej w Pelplinie oraz Starostwa Powiatowego w Tczewie.

Dziękujemy harcerzom tczewskiego hufca ZHP za pomoc w rozdawaniu mieszkańcom „Panoramę Miasta”. Mam nadzieję, że dołączona do świątecznego wydania płyta z kolędami w wykonaniu księży z Kociewia, umiliła Państwu świąteczny czas.

M.M.

Zob. też s. 19.

Waldemar Walejko, szef tczewskich strażaków, odebrał od harcerzy Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju

Wszyscy dzielili się opłatkiem

Ks. prałat Stanisław Cieniewicz rozdawał gorące bochenki chleba

Podczas spotkanie wigilijnego rozdano:

- 14.000 opłatków
- 3800 śpiewników z kolędami
- 660 litrów barszczu
- 800 kg pierogów z kapustą i grzybami
- 400 kg uszek z grzybami
- 220 kg kapusty wigilijnej
- 800 kg jabłek
- 1000 kg gruszek
- 1400 bochenków chleba
- 1300 bułek
- 1000 drożdżówek
- 800 pasztecików
- 1160 bagietek
- 60 kg cukierków
- 33 blachy drożdżowego ciasta
- 24 kg różnych ciast
- ponad 800 zabawek i maskotek
- 1500 sztuk woreczków z siankiem
- wiele osób do domu zabrało światło betlejemskie

Pierwszy mecz na Ceglarskiej

Zanim rozpoczął się mecz, uroczystie przecięto wstęgę.

1 stycznia oficjalnie otwarte zostało boisko piłkarskie przy ul. Ceglarskiej. Strzeliły korki od szampana, padły pierwsze gole. Nie zważając na mroźną aurę, inauguracyjny mecz rozegrały grupy młodzieżowe (rocznik 1999 i 2000) z klubu Gryf 2009 Tczew. Zaraz po nich na sztucznej murawie zmierzli się samorządowcy z oldboyami.

Jak podkreślił Zenon Drewa, wiceprezydent Tczewa, nowo wybudowane boisko służyć ma wszystkim mieszkańcom Tczewa, a głównie młodzieży. Boisko przy ul. Ceglarskiej to obiekt o wymiarach 110 x 70 m., ze sztuczną nawierzchnią, oświetlone. Koszt zadania realizowanego z budżetu miasta to blisko 2 mln zł.

Mecz pomiędzy samorządowcami i oldboyami zakończył się bezbramkowo. W drużynie samorządowców zagraли: wiceprezydent Zenon Drewa, radni: Kazimierz Smoliński, Tomasz Tobiński, Tomasz Jezierski, Krzysztof Korda, urzędnicy – Krzysztof Szlagowski i Stanisław Smoliński, dyrektor Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji – Grzegorz Zmajtis oraz strażnicy miejscy – Artur Czucha i Przemysław Zulewski. „Miejską” drużynę zasilili starosta tczewski Witold Sosnowski. Rezerwę stanowili Włodzimierz Mroczkowski, przewodniczący Rady Miejskiej oraz radny Roman Kucharski.

Tczew w projekcie PRESTO

Rower a zdrowie

Związek między rowerem a zdrowiem dla praktykujących rowerzystów jest jasny. Szybko kojarzą, że zdrowie to nie jest brak (odczuwanej) choroby, ale PEŁNY DOBROSTAN FIZYCZNY, PSYCHICZNY I SPOŁECZNY. Mało kto się nie zdziwi, gdy się dowie, że jazda rowerem jest najczęściej wymienianą formą rekreacji.

Dla promocji roweru jako środka codziennych dojazdów warto podać jeszcze inne fakty.

Głównym problemem zdrowotnym rozwiniętych cywilizacyjnie krajów są dolegliwości wynikające z siedzącego trybu życia. Siedzimy w pracy, siedzimy w szkole, siedzimy w domu przed telewizorem oraz/lub tak czy inaczej zastawionym stołem. Siedzimy przy komputerze, siedzimy przy codziennej kawce, siedzimy nawet stojąc – w korkach dojeżdżając do pracy lub – gdy znamy wartość aktywności fizycznej – do siłowni.

Jak sobie dłużej posiedzimy, obrastamy tłuszczem, krew płynie wolniej, do wielu miejsc nie dopływa prawie wcale, cholesterol, miążdżycy, kłopoty z pamięcią, przypominamy sobie wreszcie, gdzie mamy serce – czujemy częściej jego klucie niż bicie.

Alé przecież musimy jakos dojechać do roboty. Drogi są niebezpieczne – dbając o nasze pociechy dowozimy je do przedszkola, szkoły, przestajemy pozwalać na to, by jeździły do szkoły samodzielnie. Przecież tak trudno przejść przez ulicę, a ci kierowcy!

Gdy proponują nam dojazd autobusem, to „wymiekamy”. Gdy czekamy na przystanku boli nas kręgosłup, szukamy miejsca, gdzie można by usiąść. Jeszcze te tłoki (często bardziej w obrazach przywołanych z pamięci niż ze świeżego doświadczenia). Gdzie wyjście z tego koszmaru?

Spróbujmy rower. Na początku boli – tam gdzie siodełko styka się z naszym tłuszczem. Serce bije, oddechu nie starcza gdy jedziemy

pod górkę. Dlatego zacznijmy od rekreacji. Weekend. Weekend bez samochodu. Jeden, drugi, dziesiąty. W Tczewie i okolicach jest dość miejsca na jazdę rekreacyjną. Jedźmy z rodziną, ze znajomymi. Róbmy przerwy. Zdrowie i wydolność fizyczna rosną nie tylko w czasie wysiłku. Zacznijmy lepiej sypiać. To działa. Lekarz kazał nam kręcić na rowerku stacjonarnym? To chyba nudne (próbowałem wiele razy). Wybierzmy się zamiast tego na przejażdżkę. Pół godziny, godzina, trzy godzinki.

Badania dowodzą, że regularni rowerzyści żyją do 10 lat dłużej niż ludzie dojeżdżający do pracy inaczej. W Anglii szacuje się, że obecne pokolenie – dzięki postępowi medycyny będzie żyło dłużej, ale ostatnie 17 lat życia to będzie życie niesamodzielne – uzależnione od opieki innych. Czy naprawdę chcemy zależeć przez ostatnie 17 lat życia od dobrej woli wolontariuszy pracujących w hospicjach?

Narzekamy na spaliny. Czy wiemy jednak, że rowerzyści to nie masochiści, nawet jak jadą wzdłuż głównych dróg ruchu samochodów? To kierowcy oddychają bardziej zanieczyszczonym powietrzem niż oni. Fura z klimą nie chroni przed spalinami. Rowerem możemy wybierać trasę bardziej elastycznie – nie musimy stać w korku. W Tczewie jest wiele miejsc, umożliwiających już teraz omijanie korków rowerem i szerokim łukiem. Na pewno wyjdzie nam to na zdrowie.

Piotr Kuropatwiński

WYKAZ

nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej w Tczewie przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej
Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej

Położenie nieruchomości	Oznaczenie geodezyjne KW	Pow. w m ²	Opis nieruchomości i sposób zagospodarowania	Forma oddania gruntu	Cena nieruchomości		Terminy zapłaty	Uwagi
					Wartość nakładów	Cena sprzedaży, z zastosowaniem 99% bonifikaty		
ulica Pionierów 13 A	obr. 1 KW KW 18629 dz. 404/5	138 m ²	Grunt zabudowany budynkiem mieszkalnym przeznaczony do sprzedaży na rzecz dotychczasowych użytkowników wieczystych	własność	197 423 zł	134,76 zł	Jednorazowo najpóźniej w dniu zawarcia aktu notarialnego	Na poczet ceny sprzedaży zalicza się wartość budynków i urządzeń określonych na dzień wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego wzniesionych na nieruchomości gruntowej zgodnie z postanowieniami umowy o oddaniu nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Działka jest zabudowana budynkiem starszym niż 5 lat w związku z tym objęta jest zwolnieniem z podatku VAT.
					183 947 zł			

Wykaz wywiesza się na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie na okres 21 dni. Dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 cytowanej wyżej ustawy o gospodarce nieruchomościami ustala się termin do złożenia wniosku o nabycie wymienionych nieruchomości do dnia 08.02.2010 r.

Konkursy, jasełka, quizy czyli ... święta z biblioteką

Jak co roku Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta w Tczewie przygotowała ciekawą ofertę, nawiązującą do obyczajów i symboli, bez których Święta Bożego Narodzenia nie miałyby swego klimatu.

15 grudnia w świątecznie przystrójonej filii bibliotecznej nr 2 na Czyżykowie można było obejrzeć jasełka w wykonaniu uczniów kl II c Szkoły Podstawowej nr 10, których przygotowały Panie Hanna Wachowska i Izabela Drzeżdżon. Następnie pensjonariusze Środowiskowych Domów Samopomocy w Tczewie – podopieczni Pani Gabrieli Brządkowskiej – ubrani w stroje białe i czarne w sposób bardzo sugestywny przedstawili istotę Świąt Bożego Narodzenia – miłość i dobro zawsze zwycięży nienawiść i zło. „Wigilia w literaturze” – to tytuł programu, który zaprezentowały uczennice kl. I a Zespołu Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich w Tczewie, przygotowane przez panią Barbarę Tomaszewską.

W filii bibliotecznej nr 3 na Suchostrzygach można było sprawdzić znajomość zwyczajów bożonarodzeniowych, rozwiązując quiz. Pytania nie sprawiły uczestnikom większych trudności, a różnice w końcowej punktacji były minimalne.

Dla dzieci uzdolnionych plastycznie ogłoszono dwa konkursy: „Choinka pięknie ubrana” w filii nr 9 przy ul. Wyzwolenia oraz „Najładniejsza kartka świąteczna” w filii nr 5 przy ul. Kościuszki.

Uczniowie tczewskich szkół podstawowych wzięli udział w zajęciach „Tradycje Bożonarodzeniowe”, które odbywały się w Sekcji Historii Miasta w Bibliotece Głównej przy ul. J. Dąbrowskiego. Dzieci obejrzały prezentację multimedialną, rozwiązywały krzyżówkę oraz wykonywały ćwiczenia językowe i matematyczne, nawiązujące do tematyki Świąt Bożego Narodzenia. Z kolei dla uczestników projektu „Cafe Senior” w Forum Inicjatyw Społecznych została wygłoszona prelekcja o tym, jak obchodzono święta w dawnej Polsce.

MBP w Tczewie dziękuje wszystkim, którzy skorzystali ze świątecznej oferty i już dziś zapowiada sporo atrakcji z okazji Świąt Bożego Narodzenia w 2010 roku.

WYNIKI:

konkursu plastycznego „Najładniejsza kartka świąteczna”
I miejsce – Joanna Krzezińska – SP nr 11

II miejsce – Marta Przytuła – 6 lat
II miejsce – Kamil Irzyk – 9 lat
III miejsce – Paulina Chojnacka – Szkoła Filialna Brzuśce

konkursu plastycznego „Choinka pięknie ubrana”

I miejsce – Adrian Sawicki – SSP nr 2 kl. III B
II miejsce – Igor Rączkowski i Julia Rączkowska

(praca wspólna) – Niepubliczne Przedszkole „Czwóreczka”
II miejsce – Daria Segar
III miejsce – Filip Sławiński – SSP nr 2 kl. III A

quizu dla dzieci „Polskie tradycje świąteczne”

I miejsce – Paweł Rynkowski
II miejsce – Marysia Gajewska
II miejsce – Ireneusz Kania
III miejsce – Kamil Irzyk

Tczew jest moją Małą Ojczyzną

Szanowna Pani, Szanowny Panie, Rozpoczął się rok 2010, rok jubileuszu 750. lecia miasta Tczewa. Nasze miasto zalicza się do najstarszych i najbardziej zasłużonych miast pomorskich. Warto wiedzieć, że Tczew trzy lata wcześniej, niż stołeczny Gdańsk otrzymał prawa miejskie.

Jubileusz 750-lecia Tczewa jest dla wielu z nas zadaniem i wyzwaniem. Pragniemy, aby ten wielki jubileusz sprawił radość naszym mieszkańcom i dopomógł w promocji Tczewa, zarówno w Polsce, jak i za granicą. Naszym zamiarem, jako pośła Ziemi Tczewskiej, Pomorskiej oraz Prezydenta Miasta Tczewa, jest upamiętnienie tej bardzo ważnej zarówno dla historii jak i teraźniejszości rocznicy. Pragniemy nakreślić tożsamość i być może oczekiwania naszych mieszkańców, zarówno byłych i obecnych. Zamierzamy to uczynić w formie wydania okolicznościowej publikacji książkowej, odwołującej się do zbiorowej mądrości.

Pragniemy, aby w książce tej znalazły się wspomnienia i refleksje osób niegdyś i dzisiaj związanych z Tczewem, odwołujące się do własnych doświadczeń i przeżyć. Mamy nadzieję, że wiele osób reprezentujących przede wszystkim środowiska społeczne, oświatowe, kulturowe i gospodarcze, zechce wzbogacić naszą publikację. Byłoby rzeczą godną i piękną, aby współcześni i byli Tczewianie oraz ludzie związani z Tczewem, nawet mieszkający aktualnie poza Tczewem, utożsamiający

się z naszym miastem, jego historią i wielokulturowością, a zwłaszcza z tradycją i współczesnym dorobkiem społeczno-gospodarczym, zechcieli odpowiedzieć pozytywnie na naszą prośbę.

Prosimy zatem o spisanie swoich wspomnień, przemyśleń i refleksji pod kątem odpowiedzi na dwa zasadnicze pytania: **1. Czy i dlaczego mogą powiedzieć że Tczew jest moją Małą Ojczyzną? Jakie wydarzenia łączą mnie szczególnie z miastem Tczew?** **2. Do czego zobowiązuje bycie Tczewianinem? Na ile przyczyniam się do rozwoju i promocji miasta Tczew w regionie, kraju, Europie?** Odpowiedzi (od 1 do kilku stron) prosimy przysyłać, najlepiej w ciągu najbliższego miesiąca, pocztą: Biuro Poselskie, ul. Kołłątaja 9, 83-110 Tczew; lub lepiej elektronicznie: biuro@jankulas.pl

Jesteśmy przekonani, że warto dokumentować to, co świadczy o kolejach naszego losu, o doświadczeniu, marzeniach i egzystencji. Liczymy na to, że nasz wspólny wysiłek zaowocuje powstaniem dobrej i ciekawej publikacji, którą wstępnie zatytułowaliśmy: „Tczew jest moją Małą Ojczyzną”. Mamy nadzieję, iż dobrze posłuży ona edukacji i wychowaniu naszej młodzieży.

Zapraszamy do współpracy. Pozdrawiamy serdecznie!

Jan Kulas
Poseł na Sejm RP

Zenon Ody
Prezydent Tczewa

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

Jak dbaliśmy o odzysk surowców w szkołach w 2009 roku?

Człowiek na przestrzeni wieków podporządkował sobie środowisko. Problemem obecnej cywilizacji jest wytwarzanie coraz to większej ilości odpadów. Musimy wspólnie podjąć działania zmierzające do ograniczenia dewastacji środowiska, poprzez aktywne włączenie się mieszkańców miasta do selektywnej zbiórki odpadów. Wymaga to zaangażowania i wyrobienia nawyku wprowadzonego w życie codzienne.

Najlepszym rozwiązaniem jest rozpoczęcie segregacji odpadów już w naszych domach i mieszkaniach. Selektywna zbiórka odpadów umożliwia ograniczenie ilości śmieci jakie trafiają na składowiska oraz umożliwia odzyskanie surowców wtórnych. Korzyści jakie płyną ze zbiórki odpadów to czyste miejsca, w których obracamy się i żyjemy, lepszy wizerunek, estetyka naszej okolicy oraz ograniczona eksploatacja zasobów naturalnych, jak również uzyskanie oszczędności finansowych zbierającego odpady i organizatora zbiórki.

Aby selektywna zbiórka przyniosła wymierne efekty od kilku lat w Tczewie realizowane są programy ekologiczne mające na celu uświadomienie potrzeby i upowszechnienie selektywnej zbiórki odpadów.

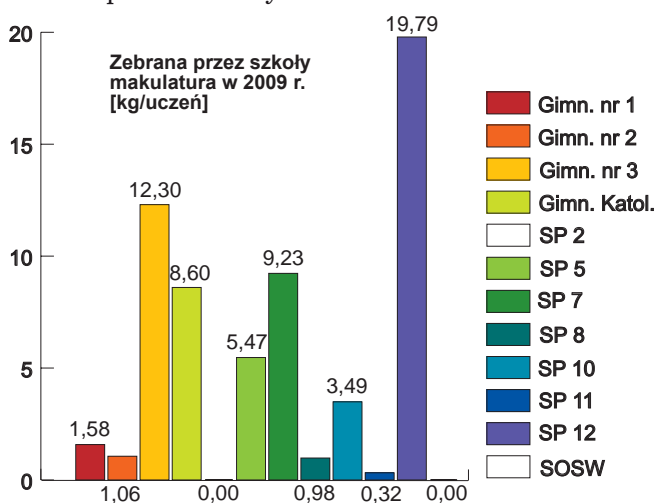
Szkoły i przedszkola z terenu miasta przy współpracy z Pracownią Edukacji Ekologicznej Urzędu Miejskiego realizowały w 2009 roku następujące programy:

- „**Moje miasto bez odpadów**”, którego celem jest zbiórka makulatury, butelek plastikowych oraz puszek aluminiowych;
- „**Recykling w mojej szkole**” – obejmujący zbiórkę kartridży i tonerów do drukarek;
- **konkurs „Zakręcone – odkręcone”**, którego celem jest wyrabianie nawyku odkręcania nakrętek z butelek plastikowych i innych opakowań, gdyż zakręconych butelek nie można sprasować i tym samym zmniejszyć ich objętości. Konkurs polega na zbieraniu plastikowych nakrętek.

Efektom realizacji powyższych programów było zebranie w 2009 r. w sposób selektywny 49.712 kg odpadów, które poddano recyklingowi w tym:

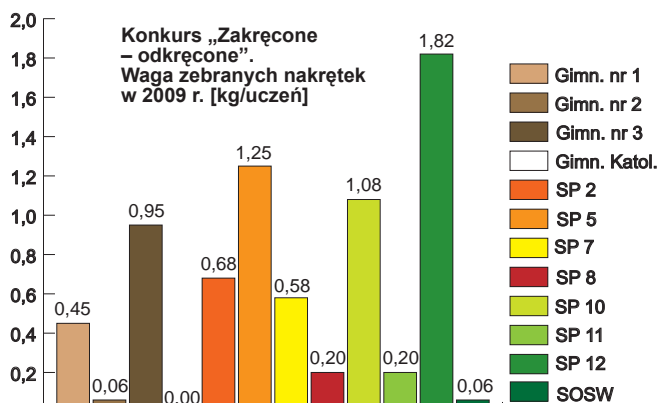
Papier [kg]	Plastik [kg]	Al [kg]	Szkło [kg]	Baterie [kg]	Kartridże [szt.]
40629	8146	20	170	746,7	559

Ilość zebranej makulatury, w przeliczeniu ilości kg na 1 ucznia przedstawia wykres:

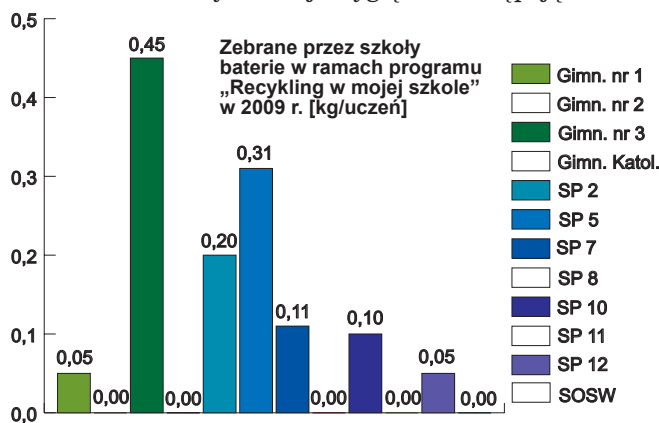

W Konkursie „Zakręcone – odkręcone” uczniowie zebrali 5.729 kg plastikowych nakrętek. W konkursie brały również udział dzieci z tczewskich przedszkoli. Dzieci przedszkolne zebrały 1.134 kg nakrętek. Łącznie zebrano 2 miliony 52 tysiące sztuk nakrętek. Ilość zebranych nakrę-

tek w przeliczeniu kg na 1 ucznia przedstawia wykres.

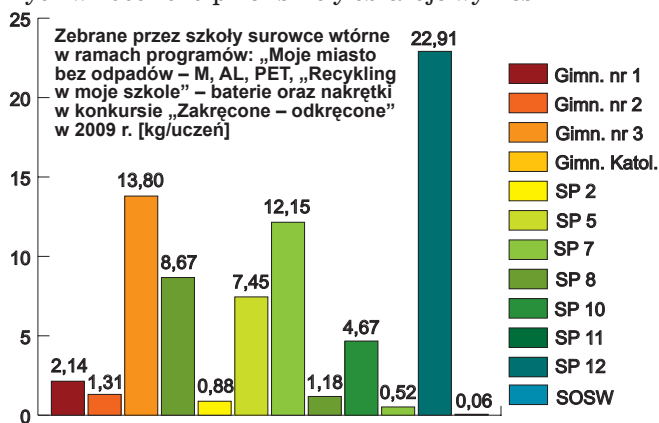

W zbiórce baterii rywalizacja wyglądała następująco:

Najwięcej kartridży zebrano Gimnazjum nr 3 – 489 szt. Szkoła Podstawowa nr 12 zebrała – 70 szt.

Podsumowanie programów ekologicznych realizowanych w 2009 roku przez szkoły obrazuje wykres:

Najlepsze wyniki w w/w programach i konkursach uzyskała Szkoła Podstawowa nr 12. Następne, bardzo wysokie miejsce zajęły Gimnazjum nr 3 i Szkoła Podstawowa nr 7 w Tczewie.

W br. szkolnym kontynuowane są kolejne edycje programów i konkursów z zakresu gospodarki odpadami.

Mamy nadzieję na dalszy udział placówek oświatowych oraz mieszkańców w selektywnej zbiórce odpadów.

Uroczyste rozdanie nagród i podziękowanie szkołom za ich wkład w ochronę środowiska odbędzie się w dniu 3.02.2010 r. o godz. 13.30 w siedzibie Pracowni Edukacji Ekologicznej w Tczewie.

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

OCHRONA PRZYRODY (część 4)

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Działalność gospodarcza człowieka jest tam prowadzona tylko z niewielkimi ograniczeniami, a system zakazów jest zbliżony do wymienionego już przy parkach krajobrazowych. Tereny te przeznaczone są głównie na rekreację. Zagospodarowanie tych obszarów może być tylko takie, aby zapewniało równowagę ekologiczną występujących tam systemów przyrodniczych.

Obecna liczba obszarów chronionego krajobrazu w naszym województwie to ponad 40 i stanowią one aż 21,5 % jego powierzchni.

W bezpośrednim sąsiedztwie Tczewa znajdują się: Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich oraz Środkowożuławski OChK.

Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, występujących tylko lokalnie, a także podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych. Ochrona gatunkowa obejmuje również zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Gatunki zagrożone wyginięciem chroni się poza miejscem występowania (*ex situ*) np. w ogrodach zoologicznych, botanicznych czy bankach genów po to, aby przywrócić je do naturalnego środowiska.

Pozostałe gatunki podlegają ochronie w miejscu występowania (*in situ*).

Ochrona może być:

- ścisła
- częściowa

Gatunki podlegające poszczególnym typom ochrony, sposoby ich ochrony, zakazy dotyczące każdego gatunku oraz odstępstwa od zakazów określa minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

Oprócz tego na terenie jednego województwa możliwa jest czasowa ochrona danego gatunku, który nie jest chroniony w pozostałej części kraju. Taką ochronę może wprowadzić wojewoda.

Nocek duży i nocek rudy – owadożercy są bardzo ważni dla zachowania równowagi biologicznej

Amonyty z dawnych epok geologicznych

Foka szara

Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej

to naturalne „dokumenty” przeszłości geologicznej danego terenu.

Są to na ogół miejsca występowania formacji geologicznych, skamieniałości, minerałów, jaskinie ze szczątkami zwierząt z dawnych epok oraz fragmenty wyrobisk (czyli miejsc wydobywania skał). Są bardzo ważne pod względem naukowym jako źródło wiedzy geologicznej.

tekst i zdjęcia: Anna Peichert

W Tczewie żyli, w Tczewie byli...

Tadeusz Ziółkowski (1886–1940)

Jeden z wybitnych nauczycieli Tczewa okresu międzywojennego przyszedł na świat 5 czerwca 1886 roku w miejscowości Wiskitno na Pomorzu. Wywodził się z rodziny chłopskiej. W rodzinnej miejscowości uczęszczał do szkoły podstawowej, a następnie uczył się w Bydgoszczy.

Chociaż nie pochodził z terenów nadmorskich już od najmłodszych lat związał się z morzem. W 1902 roku uczestniczył w obsadzie załogi, która wzięła udział w rejsie szkolnym niemieckiego statku „Grossherzogin Elisabeth”. W latach 1905 – 1906 uczył się w hamburskiej szkole marynarskiej. Po wielu pozytywnie zdanych egzaminach, oraz ukończeniu uczelni z wyróżnieniem, pływał jako oficer na parowcach, a później jako kapitan. Gdy wybuchła pierwsza woj-

na światowa został radiotelegrafistą. Według stanu zamieszkania został wcielony do niemieckiej marynarki wojennej i służył na krążowniku pomocniczym „Kronprinz Wilhelm”.

Już w 1915 roku okręt został internowany w Stanach Zjednoczonych. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do niepodległej Polski. Najpierw przebywał w Bydgoszczy, zaś w październiku 1920 roku powołano go do Komendy Portu Wojennego w Pucku. Gdy zakupiono w Holandii trzymasztowy żagłowiec ochrzczony jako „Lwów” został mianowany jego dowódcą. Statek został przydzielony do tczewskiej Szkoły Morskiej i odtąd Tadeusz Ziółkowski na krótko związał swój los z naszym miastem. Jednocześnie prowadził zajęcia w tejsze placówce.

Uznanie wśród marynarzy i grona pedagogicznego Szkoły Morskiej przyniósł mu fakt przepłynięcia po raz pierwszy w historii żegluga polskiej równika, za które odznaczono go Krzyżem Oficerskim Polonia Restituta. Wkrótce mianowano Tadeusza Ziółkowskiego zastępcą komandora pilotów w gdańskim Urzędzie Pilotów.

Jeszcze przed wybuchem II wojny światowej, 25 sierpnia 1939 roku został na kilka godzin aresztowany za odmowę wprowadzenia okrętu „Schleswig-Holstein” do portu. Jednakże już we wrześniu 1939 roku naziści aresztowali Tadeusza Ziółkowskiego i umieścili w obozie Stutthof. Podzielił tam los wielu ofiar, 22 marca 1940 roku został rozstrzelany. Po wojnie odbyła się ekshumacja jego zwłok.

Piotr Paluchowski

Ukazał się trzeci numer „Tek Kociewskich”

W grudniu 2009 r. ukazał się trzeci numer „Tek Kociewskich”. Publikacja zawiera materiały z III Nadwiślańskich Spotkań Regionalnych, które odbyły się w Tczewie w październiku 2009 r.

Publikacja zawiera wiele artykułów dotyczących II wojny światowej w związku z 70. rocznicą jej wybuchu. Organizatorzy spotkań zaprosili do Tczewa historyków m.in. z Muzeum II Wojny Światowej, Muzeum Stutthof i Instytutu Pamięci Narodowej. Najważniejsze referaty znalazły się w „Tekach”, a wśród nich wystąpienia m.in. historyków opisujących początek działań wojennych w Tczewie, Szymankowie, Wieluniu czy na Śląsku, a uzupełnia je artykuł o tczewskiej partyzantce Gryfa Pomorskiego. Ponadto w roczniku znalazły się artykuły dotyczące Kociewia i Żuław oraz myśli Lecha Bądkowskiego – ideologa pomorskiej myśli politycznej i prekursora samorządów w Polsce, sygnatariusza Porozumień Sierpniowych w Gdańsku w roku 1980. W Tekach znajdują się m.in. teksty związane z planami zwołania Kongresu Kociewskiego i artykuł archeologa na temat odkryć w Tczewie pt. „Na tropie tczewskiego zamku”. Zapraszamy do lektury.

Tegoroczne „Teki Kociewskie” podobnie jak poprzednie zostało wydane drukiem oraz zamieszczone w Internecie, skąd można je pobrać bezpłatnie na stronie Kociewskiej Biblioteki Cyfrowej www.kbi.tczew.pl w zakładce czasopisma, bezpośrednio link: http://www.kaszubi.pl/kbi/download/Kociewskie_Teka3.pdf

Wydawcą „Tek Kociewskich” jest Oddział Kociewski Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Czasopismo zostało dofinansowane ze środków Samorządu Miasta Tczewa i Związku Miast Nadwiślańskich.

Tomasz Rotus (?–1596)

Tczew w XVI wieku był niewielkim ośrodkiem miejskim. Miasto dotknięte było ogromnymi tragediami takimi jak pożar podczas pobytu wojsk Stefana Batorego w 1577 r. To jednak właśnie z tego trudnego okresu wywodził się niezwykle popularny w swoich czasach poeta i rektor gimnazjum elbląskiego.

Nie zachowały się wiadomości o rodzicach Tomasza Rotusa. Nie ma również informacji na temat jego dzieciństwa. Z całą pewnością można jednak stwierdzić, iż początki swojej edukacji rozpoczął w Gimnazjum Gdańskim. Prawdopodobnie dzięki dobrym wynikom w nauce otrzymał możliwość stypendium zagranicznego. 1 maja 1574 roku rozpoczął studia w Wittenberdze, a następnie kontynuował je w Rostocku, od października 1576 roku i Bazylei od 1581/2 roku. Zajmował się filozofią i filologią przez dziewięć lat. Solidne podstawy wiedzy, które oparował na studiach pozwoliły mu rozpocząć pracę nauczycielską. Początkowo nauczał w szkole w Malborku, później przeniósł się na trzy lata do Gdańska. Dobra postawa w pracy ułatwiła mu dalszą karierę. 23 lutego 1586 roku został uroczystie wprowadzony przez burmistrza Elbląga Alberta Isendorfa na stanowisko rektora gimnazjum elbląskiego. Niestety nie zachowało się wiele informacji na temat jego pracy pedagogicznej. Większość z nich czerpiemy z listy plac nauczycieli kwitowanych w kamerze miejskiej przez Rotusa. Na tej podstawie stwierdzić można, iż podczas zarządzania elbląskim gimnazjum przez rektora pochodzącego z Tczewa, pracowało tam od ośmiu do dziesięciu nauczycieli. W skład grona pedagogicznego wchodził rektor, konrektor, kaligraf języka niemieckiego oraz od czterech do sześciu nauczycieli. Spora liczba kadry świadczy o dobrym

poziomie szkoły kierowanej przez Rotusa. Prawdopodobnie realizowała ona pełen program gimnazjum humanistycznego, można nawet zaryzykować twierdzenie, iż prawdopodobnie wykładano w niej podstawy filozofii.

Tomasz Rotus zasłynął w swoich czasach przede wszystkim jako autor poezji pisanej w języku łacińskim. Przez współczesnych prosie nazywany był w panegirykach „pruskim Horacym”. Obecnie nie dokonano pełnego opracowania naukowego jego dzieł. Późniejsze badania raczej zaprzeczają opiniom XVI wiecznych czytelników. Z pewnością nie można mu odmówić popularności, mimo iż pozostawiony przez niego dorobek nie wniósł trwałych wartości do literatury.

Rotus zasłynął jako kolekcjoner książek, udało mu się zebrać sporą jak na owe czasy bibliotekę. Składała się ona głównie z dzieł teologicznych, filozoficznych oraz literatury pięknej głównie pisarzy antycznych. Najstarsze książki w jego zbiorach pochodziły z końca XV wieku. Wiadomo, że Tomasz Rotus starał się również o zorganizowanie biblioteki przy prowadzonym przez siebie gimnazjum. Niestety udało mu się zgromadzić jedynie dziewięć książek podarowanych szkole przez prywatnych ofiarodawców.

Tomasz Rotus zmarł nagle 6 kwietnia 1596 roku. Po jego śmierci Rada Miejska wykupiła w 1600 roku od opiekunów jego małoletniego syna prywatne zbiory i podarowała je gimnazjum elbląskiemu. Był to początek funkcjonującej przy szkole biblioteki. Do pierwszej połowy XIX wieku zachowały się jedynie 123 książki. Pozostałe zostały zagrabione.

Michał Maryniak

Bibliografia:

Pawlak M., *Rotus Tomasz*, [w:] *Słownik Biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 4, Gdańsk 1994.

" Zaprawdę powiadam wam : Wszystko co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, mnieście uczynili " Mt (25,40-41)

WIGILIJNE SPOTKANIE OPŁATKOWE

Tysiące tczewian uczestniczyło we wspólnym spotkaniu opłatkowym 20 grudnia 2009 r. Nie byłoby ono możliwe gdyby nie pomoc duchowa, materialna i organizacyjna wielu firm, służb, instytucji, osób prywatnych. Dzięki tak wielkiej życzliwości, wszyscy podzieliliśmy się opłatkiem, przekazaliśmy sobie życzenia wigilijne oraz betlejemskie światło pokoju oraz mogliśmy wziąć udział w kolacji wigilijnej.

DZIĘKUJEMY J.E. Księdzu Biskupowi Pelplińskiemu Janowi Bernardowi Szladze za patronat i udział, ks. Infułatowi Stanisławowi Gruntowi za współtworzenie i za udział. Księżom, z księdzem prałatem Piotrem Wysogą na czele, którzy błogosławieństwem, słowem Bożym i czynami współtworzyli tę radosną nowinę .

DZIĘKUJEMY SPONSOROM

- Firmie IGLOTEX ze Skórcza -panu Tadeusowi Włodarczykowi
- Piekarniom: SAMBOR - Jackowi Zywertowi, Grzegorzowi i Karolowi Metryce, Józef Wąsowi, Leszkowi Meler z Pelplina, Henrykowi Kobylińskiemu
- Cukierniom : Zenonowi Męczykowskiemu, Lechowi Melerowi z Pelplina
- Restauracjom: Piaskowa - Piotrowi Rezmerowi, Carina - Adamowi Andryjenko, Pod Orłem - B i K. Rosinek, Millenium - Michałowi Dey, Dworcowa - Krystynie i Piotrowi Chyłom, Hacjenda - Sławomirowi Szosce, Risto Cafe - Waldemarowi Nadolskiemu, Roma - Romanowi Stubbie.
- Kazimierzowi Arczewskiemu / Gospodarstwo Sadownicze Waćmerek /- Ryszardowi Morawskiemu / Sady Malenin / Romanowi Puszczewiczowi z Gorzędzieja
- Domom Pomocy Społecznej w Pelplinie i w Damaszce,
- Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Tczewie
- Przedszkolu nr 9 także Kupcom Tczewskim "Świt"
- parafianom i wszystkim organizacjom przy parafiach

DZIĘKUJEMY ZA POMOC ORGANIZACYJNĄ:

- Kurii Diecezjalnej w Pelplinie
- Urzędowi Miejskiemu w Tczewie
- Starostwu Powiatowemu w Tczewie
- Włodzimierzowi Mroczkowskiemu
- Julicie Jakubowskiej i Alfredzie Gardzielewskiej
- 16. Tczewskiemu Batalionowi Saperów
- Zakładowi Usług Komunalnych
- Towarzystwu Miłośnikom Ziemi Tczewskiej
- Ochotniczej Straży Pożarnej w Tczewie
- Państwowej Straży Pożarnej w Tczewie
- Powiatowej Komendzie Policji w Tczewie
- Straży Miejskiej w Tczewie
- Wydziałowi Gospodarczemu UM
- Caritas przy parafii św. Krzyża
- Polskiemu Związkowi Kobiet Katolickich w Tczewie
- Służbom Liturgicznym parafii św. Krzyża
- Siostrzom Pasterkom przy parafii św. Krzyża

DZIĘKUJEMY ARTYSTOM:

- dzieciom z Niepublicznego Przedszkola "Jarzębinka"
- Chórowi Męskiemu "Echo"
- Chórowi Dziecięcemu "Biedronki" z parafii św. Krzyża
- Chórowi "Juventus" z parafii św. Krzyża
- Scholi "Latorośle" z parafii św. Józefa
- zespołowi "Quattro voci"
- Tczewskiemu Towarzystwu Kulturalnemu "Brama"
- Chórowi Parafialnemu z parafii NMP Matki Kościoła

Podziękowania dla Telewizji Kablowej "TeTKa" , Radia "Głos",

Dziennika Bałtyckiego, Gazety Tczewskiej, portalom Internetowym i innym mediom

Dziękujemy Komendzie Hufca ZHP Tczew i tczewskim harcerzom za Światło Betlejemskie i wigilijne slanko oraz ks. Stefanowi Adrichowi za prowadzenie Wigilii

DZIĘKUJEMY Stefanowi Kukowskiemu za inicjatywę, współorganizację i sponsorowanie

DZIĘKUJEMY kawalerom Przeoratu Pomorskiego Orderu Świętego Stanisława

KURIA DIECEZJALNA PELPLIŃSKA

Ks. Infułat Stanisław Grunt

STAROSTA TCZEWSKI

Witold Sosnowski

PREZYDENT MIASTA TCZEWA

Zenon Ody

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzimierz Mroczkowski

DZIĘKUJEMY ZA ŻŁÓBEK

- Zespołowi Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Swarzędzie

DZIĘKUJEMY ZA JASEŁKA

- Gimnazjum nr 1 w Tczewie
- Szkole Podstawowej nr 10 w Tczewie

DZIĘKUJEMY :

- Publicznemu Przedszkolu Nr 8 w Tczewie
- Publicznemu Przedszkolu Nr 9
- Niepublicznemu Przedszkolu "Jodełka"
- Niepublicznemu Przedszkolu "Muszelka"
- Niepublicznemu Przedszkolu "Czwóreczka"
- Gimnazjum Katolickiemu
- Sportowej Szkole Podstawowej Nr 2
- Szkole Podstawowej Nr 8
- Szkole Podstawowej Nr 11
- Szkole Podstawowej Nr 12
- Zespołowi Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich
- Zespołowi Szkół Budowlanych i Odzieżowych
- Teatrowi "Mistero" z Liceum Katolickiego

Zespołowi Szkół Technicznych

Liceum Katolickiemu -za zabezpieczenie medyczne

Centrum Wystawienniczo-Regionalne
Dolnej Wisły
Tczew, ul. 30 stycznia 4

Pradzieje Tczewa

30.01.2010 - 31.12.2011

SGB Bank Spółdzielczy w Tczewie
rok założenia 1906

POMORSKA
ZAKŁAD SYSTEMU
KRAJOWY

metrix
GRUPA APATOR

Radio Gdańsk

TVP GDAŃSK

POLSKA THE JAGTTMES
Dziennik
Bałtycki